

РЕЗОНАНС:

НАШІ У МЕКСИЦІ АБО ЧОМУ БУТИ
УКРАЇНЦЕМ У ЦІЙ КРАЇНІ ПРИЄМНО

ЗА ПИЯТИКУ ЗА КЕРМОМ ХОЧУТЬ
ШТРАФУВАТИ НА 40000 ГРН С. 16

ЧЕМПІОНАТ БОГРАЧУ
В КОСИНО

НОВИНИ КОМПАНІЙ с. 4

СЕРЕДА
4 травня 2016

www.ria.ua

КРАЩИЙ РЕСТОРАН
МІСТА
ВІНІ ВОНА с. 13

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Аварія на Великдень забрала життя Роми і Яни

Молодь уночі
поверталася з дискотеки.

При повороті 19-річний
водій буса не впорався
з керуванням і перевищив
швидкість

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 5

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

295

ВАКАНСІЙ
ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

**У парках запустили
дитячі атракціони**

Дитячі атракціони запустили
у всіх парках міста на Великодні
свята. Техніки ретельно перевірили
каруселі — всі вони справні,
незважаючи на свій поважний вік.

— Першими перевірили найне-
безпечніші атракціони, — розповів
директор КП «Об’єднання парків
культури та відпочинку Тернопо-
ля» Олег Протасевич. — Зокрема
«Чортове колесо» і «Сюрприз»
в парку Нацвідродження, потім
каруселі в «Топільче». До слова,
«Веселі гірки», «Чортове колесо»,
«Ромашка» і «Сюрприз» обійдуться
тернополянам в 12 грн, «Клоун» —
14 грн, дитячі каруселі — 7 грн.

за 20 хв.

Компаньйон Фінанс
ГРОШІ ГОТИВКОЮ
до 10 000 грн
ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД

вул. Київська, 11
вул. Патріарха Мстислава, 1

050 479 14 83
www.kf.ua

справжні броньовані ДВЕРІ
від виробника

пожежний сертифікат
ліцензійний монтаж
дверей

під індивідуальні
розміри

www.rif.te.ua

ПІДПРИЄМСТВО
РИФ м. Тернопіль,
вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

Швидко Гроши

ГРОШІ до ЗАРПЛАТИ

3000 грн ГОТИВКОЮ ОДРАЗУ | **20 хвилин**

ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД | (093) 170 10 28
sgroshi.com.ua

• вул. М. Шептицького 23б (2-й поверх ТЦ "SOTERIA")
• вул. Анатолія Живова 7 (зупинка "Автовокзал")

OZON
Бруківка
Бетонні вироби

Представництва:
м. Ужгород (050) 531-64-31
м. Тернопіль (0352) 52-28-06, (067) 673-77-93
м. Івано-Франківськ (0342) 71-09-18, (067) 673-77-84
Буковина (067) 71-09-18, (067) 673-77-84
brukivka-iviv.com

9446

Ваші відгуки про послуги у Тернополі
Тернопільчан залишили свої відгуки на сайті

20.ua

ПРЯМА МОВА

Ірина НЕБЕСНА

Банальність зла

Люди зазвичай бачать ворогів та зло десь далеко, максимум, в обличчі сусіда. Однак насправді зло банальнє, а дивовільно — в дрібницях.

Скільки себе пам'ятаю, лавки та смітники, які стоять попри озеро, хтось взяв за свій святій обов'язок час від часу кидати у воду. Що це за таємний ритуал, досі не розгадали ні культурологи, ні працівники ЖКГ, ні поліція.

Посадили два роки тому на дамбі каштани Брюти. З 60 сажанців, двох не стало за кілька тижнів, парканчики біля дерев з ідеальною періодичностю ламають чиєсь руки-крюки до сих пір. А взимку комусь і самі дерева недогодили — пообламували їм верхівки. Тепер зацвітуть далеко не всі Брюти.

В Центрі кілька тижнів тому поставили solar tree — підзарядку для гаджетів. Комусь до повного щастя не вистачало роз'єму, благо, знайшов його серед кабелів «сонячного дерева» — вирвав «з м'ясом»...

В сквері Миру минулі осені посадили 11 туй. Мабуть, хтось мав поганий зір, бо одну таки не вкрави. А десять розібрали собі якісь поціновувачі хаяливих дерев.

Коли бачиш, як наші чоловіки, добігаючи до маршрутки, влучно кидають «бичок» прямо під колеса, розумієш, що ця майстерність відточилась роками, і якби на Олімпійських іграх була така категорія — ось де би ми прославились! А мами, які переводять дітей, чи ще краще, котять дитячий візочок на червоне світло або й взагалі не по пішохідному переходу... І справа не у відсутності виховання чи освіти у наших людей. А у відсутності відповідальності за скоєне. Кажуть, в Еміратах досі відрубують руки за крадіжку. Якось не по-людськи, правда? Зате там не зачиняють двері у квартирах, бо не бояться, що хтось зайде з недобрими намірами.

ПИЯТИКА+КЕРМО=40 000 ГРН ШТРАФУ

Гроші ■

Посилити відповідальність водіям, які сіли за кермо напідпитку, пропонує група депутатів. Майже 100% опитаних нами тернополян — «за». Експерти теж

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Уже 45 п'яних водіїв затримала нова поліція у Тернополі від початку своєї роботи 12 березня. Відповідальність тим, хто сідає за кермо нетверезим, планують значно посилити. Тернополяни жаво обговорюють цю тему і на сайті «20 хвилин» пропонують давати порушникам 10–15 діб арешту або примусові роботи в морзі.

Автори ідеї посилення покарань пропонують встановити штраф у розмірі 40 тис. грн, а також на 10 років забороняти водити авто. Ці пропозиції передебають ще в стадії обговорення. Законопроект його ініціаторів розробляли спільно з правоохоронцями.

За чинним законодавством, за перебування за кермом авто в нетверезому стані передбачений штраф від 3400 грн. Якщо ж п'яний водій попадається вдруге, його позбавляють водійських прав на термін від одного до двох років.

За 2015 рік в Україні задокументували 93 тисячі фактів кермування автомобілями напідпитку. Тобто, щодня таких випадків фіксують близько 250. І це лише ті, кого зловили правоохоронці. Керівник Нацполіції Хатія Деканоідзе запевняє, що навіть після збільшення українські штрафи залишається одними з найнижчих у світі. Так, у Великобританії штраф за водіння напідпитку складає 7200 євро, а це майже 210 тис. грн. В Іспанії та Фінляндії за нетверезе кермування можуть позбавити волі на строк до чотирьох років. А в Китаї можуть засудити до смертної кари.

ОЛЕГ СИНОВЕЛЬ

— Водій у присутності свідків обирає трубку, яку згодом закріплюємо до алкотестера «Драгер», — розповів інспектор Павло Кульбіцький, (29 р.). — Водій дує у трубку до звукового сигналу. Показники у даного водія 0.00. У такому разі у водія просимо вибачення і відпускаємо

Наши читчі — майже стовідсотково «за» ініціативу. Але пропонують ввести жорсткі санкції для інспекторів-прокурорів, аби не було спокуси взяти половину суми штрафу хабарем, та прописати на законодавчому рівні градацію сп'яніння і покарання за це.

«Потрібно встановити якусь градацію покарання, в залежності від ступеня сп'яніння», — пропонує тернополянин на сайті 20minut.ua. — Адже сильно п'яний і вчора хильнув пива — не одне і те ж».

Штраф не є стримуючим фактором, пишуть також тернополяни на сайті 20minut.ua. І пропонують запровадити, скажімо, арешт на 10–15 діб. Тоді, переконані, охочих іздити на п'яну голову стане менше.

Жертв — як загиблих в АТО

Нардепи від Тернопільщини готові підтримати ініціативу та проголосувати за збільшення суми штрафів.

Михайло Головко, позафракційний (член ВО «Свобода»), каже, що кожен водій, який сідає за кермо несе відповідальність за себе, й оточуючих.

— На мою думку, за керуванням авто напідпитку має бути кримі-

нальна відповідальність, — каже пан Головко. — Враховуючи, що в Україні стаються тисячі ДТП з летальними наслідками, це ж як втрати АТО!

Михайло Головко каже, що не раз піднімав тему обмеження впливу алкоголь на суспільство.

— Будуть такі штрафи і, сподіваюсь, вони збережуть життя багатьох. Якщо подібні пропозиції виносятимуть на розгляд Верховної Ради, підтримуватимемо.

Роман Заставний, член «Народного фронту», переконаний, що посилення санкцій — це добре.

— Скептики можуть говорити про корупційну складову, що будуть брати хабарі, — каже нардеп. — Але в даному випадку ми вирішуємо питання не хабарництва, а смертей і жертв на дорогах. У нас кожну другу аварію сквоюють в стані алкогольного сп'яніння. Я особисто за таке голосуватиму. І впевнений, що за такі санкції проголосує більшість депутатів.

Як оформляють

Якою є процедура «оформлення» водіїв, які сіли за кермом напідпитку, розповів інспектор управління патрульної поліції у Тернополі Павло Кульбіцький.

— Водія, якого підозрюють

в тому, що він вживав алкоголь, зупиняють. Зaproшуєть двох свідків, у присутності яких людина дмухає до трубки та фіксують показники алкотестера, — каже він. — Тестер приставляють до апарату, звідки через кілька секунд виходить чек з показником алкоголью в крові. Чек підписує особа, яку перевіряють. Якщо зафіксували стан алкогольного сп'яніння, поліцейські складають постанову за ч. 1 ст. 130 Кодексу про адмінпорушення.

45 водіїв, які перебували за кермом у стані сп'яніння, впіймали патрульні поліцейські у Тернополі від 12 березня — з часу роботи копів в обласному центрі. З них четверо перебували у стані наркотичного сп'яніння.

Серед водіїв «під кайфом» — таксист. Він не виконав вимогу знаку, патрульні підійшли до нього, щоб винести постанову і помітили, що поведінка водія неадекватна. Чоловіка направили до наркодиспансеру. Там і встановили, що він перебуває у стані наркотичного сп'яніння.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Роман ЗАДОРОЖНИЙ
(30 р.), голова Клубу активного відпочинку «Файні мандри»:

— Непокоїть відсутність комплексних заходів та ініціатив, спрямованих на популяризацію активного та здорового способу життя. В Тернополі за останні кілька років не відкрився жоден соціальний спортзал чи клуб, натомість відкриття нічного клубу чи зведення єнного храму вже нікого не дивують.

Ігор КРОЧАК (48 р.), історик, журналіст, волонтер:

— Останнім часом найбільше зачепили за живе петиції про переіменування вулиці Руської і полеміка навколо пам'ятника Олександру Пушкіну. Пояснюю усім «українським вишиватникам»: буде відстоювати древню назву вулиці Руської в дорогому мені Тернополі усіма способами. І не варто проштовхувати у петиціях всілякі нісенітніці.

Сергій КРЕТА (42 р.), начальник сектору комунікації Головного управління Нацполіції в області:

— Нещодавно повернувся з АТО. Найбільша проблема, що місцеві жителі і далі не розуміють, що Україна — незалежна держава. І нам потрібно її будувати та виборювати незалежність. А вони досі надіються на доброго царя, який прийде і їм щось дасть — роботу, зарплату, пільги.

Наталія ТУЦЬКА (23 р.), громадський активіст

— За роки незалежності України якість вищої освіти знизилася, а рівень знань — середній. Така ситуація склалася під впливом багатьох чинників, зокрема комерціалізації вузів, недостатньої бази, відсутності в більшості вузів інноваційної інфраструктури, що радянська структура підготовки спеціалістів. Як результат — деградація вищої освіти в нашому місті.

Ірина ПРОКОПЕНКО (39 р.), у відпустці з догляду за дитиною:

— Більшість новин тепер я дізнаюся з Інтернету. Як наслідок, виникає ілюзія, що довкола так багато активних і небайдужих людей, усі щось коментують, спіречаються і взаємодіють. Насправді ж наші вулиці дивним чином сплановані так, що мало не в кожному хата скрая, а життєвий девіз: «Не висовуйся!». Це трохи сумно.

Володимир Курило (31 р.), юрист:

— Схвилювало несприйняття реформ. Тернополяни хотіть змін, але не хотіть змінюватися. Поліція правильно робить, що штрафує порушників правил дорожнього руху. При цьому люди обурюються, що їх — держчиновників, викладачів, лікарів і професорів — штрафують, адже вони сплачують податки. Зміни будуть лише тоді, коли кожен прагнутиме змін.

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

KOZA MUSIC BATTLE ЗАПРОШУЄ

Концерт ■ Три молоді гурти зійдуться у музичній битві на сцені бару «Коза» у четвер, 5 травня. Початок — о 19.30.

ЮЛІЯ ДУТКА, 096-821-28-76,
IULIIA.DUTKA@GMAIL.COM

За місце у фіналі та головні призи у першому півфіналі змагатимуться гурти «7 а.м.» (Чернівці), Reve ta Stohne (Київ) та Man-Gust (Рівне). Ці вагаги зуміли подолати суперників у відбіркових турах, повідомила співорганізатор Koza Music Battle Мар'яна Зварич.

Man-Gust — гурт, який грає у стилях hardrock, funk, rocknroll. Заснований у вересні 2012 року п'ятьма веселими бешкетниками. Назву вигадав перший барабанщик гурту. Йому приснилось, що він душив уві сні кобру. А хто, як не мангусти, у цьому найкращі? З цього й почалась історія гурту.

Reve ta Stohne працює в авторському стилі weedmack music. Цей гурт існує на межі свідомості

Рівненський гурт Man-Gust порвав публіку на співочому шоу «Х-фактор»

і надихається енергією людських сердець. Їхня музика є згустком енергії та несе величезний кармічний потенціал. Різноманітні смаки учасників гурту трансформувалися у власний стиль, який учасники називають відьманць-

кою музикою — weedmack music. «7.а.м.» грають garage rock. Гаражний рок-дует, заснований двома рідними братами. Історія гурту розпочалася із блюз-рока та джемів. На старті Koza Music Battle гурт мав назву The

Brothers, та згодом змінив її. Переможець конкурсу отримає виступ на фестивалі «Файне місто», грошовий приз та запис трьох пісень у професійній студії. До речі, вхід на концерти Koza Music Battle — вільний.

ФОТО ДНЯ

30 квітня • 16.00 • вул. Карпенка

На операцію потрібо небагато. Допоможіть!

ЕВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

Силами небайдужих тернополян вдалося зібрати кошти, а це 150 тис. грн, на операцію 26-річному Володимиру Волинцю. Операцію зробили, та залишився ще один невеликий крок — потрібно 40 тисяч гривень ще на одну операцію. Мама Володимира пані Ольга дуже відчина усіх благодійникам, які зробили добру справу і допомогли зібрати кошти на операцію її сина. Адже спершу жінка була у безвихіді і навіть не вірила, що все вийде.

— Після того, як мое прохання про допомогу опублікували в «RIA плюс» та на сайті 20minut.ua і поширили у Facebook, небайдужі люди переказали мені близько 20 тисяч гривень, — каже Ольга Волинець. — А 1100 доларів мені передали зі США зовсім чужі люди. Також допомагали знайомі, Церква. Дуже дякую вам всім!

Нагадаємо, Володимир Волинець захворів раптово. У грудні минулого року у нього почала сильно боліти голова, болі не припинялися, знебовільні не допомагали. Медики встановили діагноз — «Артеріо-венозна мальфорація рогівки головного мозку». Це означає, що в будь-який момент у нього міг бути крововилив у головний мозок, який міг стати фатальним. Тому операція потрібна була якнайшвидше.

Першу операцію Володимиру Волинцю зробили 29 лютого в Інституті нейрохірургії у Києві. Тоді медики провели

одночасно дві операції, адже у хворого виявився й аневризму. Проте для цілковитого одужання нашому землякові потрібна ще одна операція, яка запланована на початок червня.

— Перша операція пройшла успішно, хоча ризик був великий, — розповідає Ольга Волинець. — Але завдяки добрим людям, які допомогли фінансово, та роботі хірургів вдалося врятувати синові життя. Ольга Волинець каже, що всі її фінансові ресурси вже вичерпані, тому просить небайдужих допомогти коштами на операцію, яка допоможе її синові одужати.

ДОВІДКА

Кошти на операцію для Володимира Волинця можна переказати за реквізитами: Одержанувач: ПАТ КБ «Приватбанк» Найменування банку: «Приватбанк», номер рахунку: 29244825509100
МФО: 305299 ОКПО: 14360570.
Призначення платежу: Для поповнення картки 4149 4978 5454 5920
Волинець Ольга Павлівна Телефон: 097-21-88-651.

Цікаві декоративні писанки, розміром більше метра, встановили напередодні Великодніх свят у Храму перенесення мощей Святого Миколая, що на перехресті вулиць Миру та Карпенка. Біля унікальних писанок фотографуються і діти, і дорослі.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Юля Нікітіна. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvlyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Міліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу. 52-62-38
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж	25-48-10	Управління захисту прав споживачів	52-16-65
Чергова міської ради	1580	Управління транспорту	52-15-14
Довідкова залізничного вокзалу	1505	Перевірка якості продуктів	52-23-87
Довідкова автовокзалу	1504	Довідка міськвиконкому	23-63-97
Цілодобова стоматологічна служба	52-06-09	Головавтоінспекція	52-47-38
Чергова аптека	24-22-70, 26-93-88	Аварійна електромереж	52-24-66

Сьогодні на сайті
20minut.ua

Найчастіше читають:

- У Тернополі біля «Орнави» водієві стало погано і він помер
- Київська поліція побила почесного громадянина Тернополя
- Цієї зими українцям грітися буде вдвічі дорожче: ціну на газ підняли до 6,9 грн за куб
- У Тернополі пошкодили волонтерський бус та побили керівника Логістичного центру
- Поліція «добралась» до водіїв маршруток: за розмови по телефону штраф 600 грн
- На Зааражчині дика тварина збила молоде подружжя на мотоциклі. Жінка загинула
- За п'янку за кермом — штраф 40 000 грн і на 10 років забирають водійські права
- Дівчина-коп, яка керувала службовим авто під наркотиками, на суд не з'явилася

Найчастіше коментують:

- Поліція «добралась» до водіїв маршруток: за розмови по телефону штраф 600 грн
- Цієї зими українцям грітися буде вдвічі дорожче: ціну на газ підняли до 6,9 грн за куб
- У дворі на «Східному» отруїли собаку
- Тернопільським переселенцям роздають паски
- У Тернополі пошкодили волонтерський бус та побили керівника Логістичного центру
- У тернопільському «Міськгазі» три черги. «20 хвилин» з'ясувала чому
- У Тернополі виготовили єдиний в Україні макет центральної частини міста

Скільки ви готові витратити на продукти на свята?

- До 500 грн 66.67%
○ До 1000 грн 26.19%
○ Більше 1000 грн 7.14%

GPS: 48°15'33.94"N, 22°29'31.57"E

ЧЕМПІОНАТ БОГРАЧА

тел. (0312) 44-00-44; 067-907-55-00*

Закарпаття, Берегівський р-н, с. Косонь

Запрошуємо вас на IV Міжнародний «Чемпіонат Бограча - 2016», що проходить на території Термальних вод «Косино». 20 команд-учасниць з України, Угорщини та Румунії змагатимуться у приготуванні угорської страви «Бограч». Кожна з команд приготує 200 літрів свого унікального бограчу за власним рецептом.

Призовий фонд Чемпіонату 50 000 гривень.

На території Термальних вод «Косино» в 2015 році встановлено національний рекорд України - одночасно зварено 2500 літрів бограчу. І тепер, у кожного з вас є шанс скуштувати смачний бограч з єдиного в Україні котла-чемпіона навіть не відходячи від басейнів

з цілющою водою, таких як «Золотий кран здоров'я» «Косино», «Смарагдовий басейн» чи «Ванни Кнайпа».

Ввечері для гостей чемпіонату на території термальних вод «Косино» виступатиме відомий гурт – The HARDKISS! Розпочнеться концерт о 19.00, вартість квитка 300 грн.

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ ЛІКВІДATORI АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС РОЗПОВІЛИ, ЯК ЦЕ БУЛО

Спогади Аби забезпечити необхідну кількість ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС, керівники організацій викликали чоловіків з відпусток, а жінок – з декретів

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-67-346-53-93,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Багато тернополян постраждали від аварії на ЧАЕС. Їх здебільшого примусово відправили в зону відчуження для тих чи інших робіт. Оскільки бракувало фахівців, часто керівництво відряджало у Чорнобиль молодих людей. Бувало, що навіть матерів із декрету викликали, аби забезпечити необхідну кількість працівників. Саме так було із молодою медсестрою Ольгою Мальченко.

Викликали з декрету

Пані Ольга на той час жила у смт Поліське Київської області, працювала медсестрою. Та на момент аварії жінка була у декреті та виховувала двомісячного сина. Аварія сталася о першій ночі, і одразу ж по неї приїхала швидка з Поліської райлікарні, бо персонал не справлявся.

— Коли я прийшла у відділення, де працювала, — продовжує тернополянка, — побачила лікарку з Прип'яті, яка до кожного підходила і казала, щоб пив йод.

Мовляв, це єдине, що реально може допомогти. Звичайно, ніхто не прислухався до неї, більше того, всі дивились на неї як на людину, яка несповна розуму.

Як каже жінка, зі сходом сонця почали звозити у лікарню потерпілих. Коли вже забракло місце у лікарні, рятувальників гелікоптерами доправляли в інші міста, зокрема у Київ і Москву.

Пані Ольга повернулася додому і зажила звичним життям аж до 8 травня 1991 р. Саме тоді її сім'ї надали квартиру в Тернополі, і вона з рідними переїхала.

— Нас відразу не переселили, бо ми жили на відстані 42 кілометрів від реактора, — каже Ольга Мальченко. — Але ми були в зоні обов'язкового відселення, а наказ про це прийшов аж 30 грудня 1989 року. До цього часу ми були просто заручниками ситуації.

Документи зникли

Схожа ситуація — у тернополянина Івана Макарука, якого викликали з відпустки.

— На час трагедії мені було 26 років, — пригадує учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС Іван Макарук. — Я працював во-

Дмитро Круцкевич каже: найгірше те, що минули роки, а ставлення держави до ліквідаторів ЧАЕС не змінилося — ніхто не шанує їхнього здоров'я і життя...

дієм в АТП 16-154, на той час був у відпустці. До мене додому вночі приїхали люди з моєї роботи і вручили повістку.

Того ж ранку пан Макарук був у дорозі до зони відчуження. Як він каже, інформації про аварію не мав. Його керівництво сказало лише, що йдуть робити дорогу.

За його словами, їхня група розширяла дорогу у зоні відчуження до 30 метрів, аби можна було привезти саркофаг для накриття реактора. Також робітники вивозили заражену землю на сховища. Їх було 110 чоловік, зараз залишилося близько 40.

Тернополянина вразило те, що після повернення додому на ро-

боті їм заявили, що усі документи з автоколони зникли. Тобто доказів їхнього перебування у зоні зараження уже не було. Однак працівники з цим не змирилися.

— Ми тоді зібралися і поїхали в Іванківське шляхобудівельне управління, куди ми були відряджені після аварії на ЧАЕС — пригадує пан Іван. — Там виявилося, що документи цілі та неушкоджені.

Влада обманювала

— У день трагедії на ЧАЕС я працював лікарем швидкої допомоги у Копичинецькій лікарні, — розповідає один із учасників ліквідації наслідків вибуху

на ЧАЕС, тепер уже пенсіонер Дмитро Круцкевич. — У серпні 1986 року після відповідного наказу мене відправили у зону аварії. На той час мені було 32 роки.

Як пригадує пан Дмитро, тодішнє керівництво не повідомило ніяких подробиць про поїздку. — У Поліському я провів там два тижні, — каже пан Круцкевич. — Виконували у лікарні свої прямі обов'язки — обстежували пацієнтів, спостерігали за ними, а за необхідності лікували.

З простими людьми, додає Дмитро Круцкевич, ніхто не рахувався. На підприємства приходили вказівки від керівництва про необхідну кількість людей на тому чи іншому об'єкті, і все.

— Я був ліквідатором другої групи, — каже він. — Декілька років тому при перегляді документів у Пенсійному фонду з мене цей статус зняли. Я хотів його поновити, однак там сказали, що паперів немає, і порадили іхати за ними у Поліське. Але вони, напевне, забули чи не знають, що смт Поліське розселили і його виключили з облікових даних ще з 19 серпня 1999 року через високу радіаційну забрудненість внаслідок аварії на ЧАЕС.

Найгірше те, що і тепер ніхто не цінує життів простих людей, які віддають своє здоров'я і життя за державу, каже тернополянин.

— Зараз те саме відбувається на Сході України, — додає він. — Хлопці йдуть на війну, знаючи те, що їм не дадуть статусу учасників бойових дій...

У СВІТІ ПЕРЕД СВЯТАМИ ЗНИЖКИ, А У НАС НАВПАКИ

Ціни ростуть ■

У Тернополі ціни перед святами зростають, а в цей же час у країнах ЄС та США є передсвяточні знижки. Так, у нашому місті особливо подорожчали м'ясо та овочі

ВІТАЛІЙ ОНІСЬКІВ, 0-67-346-53-93,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Тенденція до підняття цін на споживчі товари перед державними та релігійними святами останніми роками на Тернопіллі стала вже традицією.

— Ціни за останні декілька днів досить суттєво зросли, — розповідає пенсіонер Ярослав Чорнобай. — До прикладу, я щойно купив сир по 50 грн, а ще недавно купував по 26 грн. У чому причина зростання ціни, я не знаю. Знаю, що пенсія має збільшитися, але ж доплатять копійки. Якщо ще доплатять...

У нас ще такого не було, щоб перед святами ціни на продукти знизили, додає Валерія Іваненко, яка прийшла на ринок за овочами.

— Таке враження, що останню сорочку хочуть з тебе здерти, — продовжує вона. — Овочі зросли за останні декілька тижнів на 30, а то і 40%. А свинина подорожчала на 20-30 гривень.

Єдине, що національний продукт — сало — не подорожчав, більше того, деякі продавці знишили ціну, каже ще один покупець, Тарас Шлапак.

— Напевне, тому, що сало перед Великоднем купувати стали менше, — додає він.

Тернополяни скаржаться, що ціни на деякі овочі за тиждень до Великодня зросли на 10-15 грн.

ВІТАЛІЙ ОНІСЬКІВ

Продавець Наталія Когут каже, що ціни на м'ясо після свят продавці знижать

м'яса також хочуть заробити.

Ще один невід'ємний атрибут пасхального столу — крашанки. Напередодні свят тернополянам доведеться викласти 17 грн за десерт домашніх яєць і 13 грн — інкубаторських.

— Вартість домашнього курячого яйця зросла з 1,4 грн до 1,7 грн, — каже продавець Володимир Співак. — Ціни на інкубаторські яйця перед святами не піднімали, вони

дешевшає і така ціна буде на все літо, — каже він.

За кордоном — знижки до 50%

А от за кордоном для покупців організовують передсвяточні знижки, розповідають тернополяни, які нині живуть у різних країнах.

Житель міста Брно, що у Чехії, Сергій Гулей розповів «RIA плюс», що там перед усіма святами вартість продуктів завжди знижується. До прикладу, на овочі, фрукти та курячі яйця у середньому від 20-40%, максимальна знижка на м'ясо — 20%.

— Якщо говорити загалом про роздрібні ціни на продукти, то у Чехії за останні два роки вони суттєво зросли, майже удвічі, — розповідає пан Гулей. — Та за останніх півроку ціни не збільшували, крім того, щотижня відбуваються акції на різні продукти, переважно на овочі та фрукти.

Ліля Вареник, яка зараз проживає у Чикаго (США), каже, що у магазинах їхнього міста час від часу є знижки на продукти, і не лише перед святами. Однак

«Є дві основні причини, чому в нас ціни на продукти перед святами зростають. Перша — бажання більше заробити, друга — очікування...»

залишилися на рівні 1,3 грн.

Щодо курятини, то продавець запевняє, що її вартість зросла лише на 5 грн і зараз становить 55 грн/кг.

— Це сезонне підвищення цін. Уже за місяць куряче м'ясо по-

найбільші знижки — перед Різдвом та Днем подяки.

— А якщо термін придатності продуктів добігає кінця, їх розпродажують з 50% знижкою — каже вона.

Прагнути більшого заробітку

Економічний експерт Світлана Хрупович каже, що є дві основні причини, чому в нас ціни на продукти перед святами зростають. Основна причина досить банальна — бажання більше заробити. Такі свята, як Новий рік, Різдво чи Пасха, є єдиною реальною можливістю непогано заробити, особливо для дрібних продавців, які торгують на ринку. Інша ситуація — з великими торговельними мережами, які беруть товари величими гуртовими партіями.

— Яку б націнку керівництво великих мереж супермаркетів на товари не поставило — витрати свої покриють, — каже Світлана Хрупович. — Тобто вони мають можливість робити знижки на продукцію. Чому їх не роблять? Це вже інше питання.

Інша причина, як каже фахівець, збільшення цін перед Великоднем — очікування. Тобто люди знають, що 1 травня відбудеться заплановане урядом збільшення мінімальної заробітної плати та пенсії. Це і є очікування того, що доходи населення та споживчий кошик зростатимуть.

У бюджетників та пенсіонерів дохід зросте, — розповідає тернополянка. — Та люди цього доходу ще не отримали, а продавці ціни на продукцію вже починають збільшувати.

ДОВІДКА

Вартість продуктів станом на 28 квітня 2016 р. на Центральному ринку:

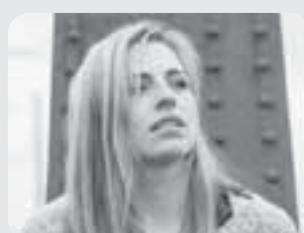
Яйця домашні, шт. — 1,7 грн
Свинина, 1 кг — 80 грн
Телятина, 1 кг — 85 грн
Огірки, 1 кг — 40 грн
Помідори, 1 кг — 38 грн
Капуста, 1 кг — 22 грн
Апельсини, 1 кг — 30 грн
Банани, 1 кг — 33 грн

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Ігор Газилишин — патрульний

Наталія Процик — фотограф

Наталія Колодій — журналіст

Валерій Герасим'як — капітан корабля

Людмила Полотнянко — начальник відділу розрахунків населення ДП «Газпостач» ПАТ «Тернопільміськгаз»

Оленка (5 р.):

Цей дядько працює крутым полісменом. У нього є пістолет, і він стріляє з нього у поганих дядьків.

Віталік (5 р.):

Цей дядько — супергерой. Вдень він просто людина, а вночі одягає чорний плащ і шукає злочинців.

Михайлік (5 р.):

Професія цієї тітки — лікар. Якщо впасті і почне боліти рука, то ця тітка наліпить на неї гіпс.

Софійка (4 р.):

Ця тітка показує танець живота. У неї є гарний костюм і, коли вона танцює, то він дзеленчить.

Христинка (5 р.):

Ця тітка працює фотографом. У неї є великий фотоапарат, і вона ним фотографує дітей і тварин.

Андрійко (4 р.):

Він — капітан. У нього є велика труба, в якій можна побачити, що дуже далеко.

Оленка (5 р.):

Цей дядько літає на літаку. Він — водій літака і летить з людьми з однієї країни в іншу разом із Ведмедем.

Андрійко (4 р.):

Вона працює Машею у театрі. Ця тітка виступає на сцені разом із Ведмедем.

Оленка (5 р.):

Цей дядько літає на літаку. Він — водій літака і летить з людьми з однієї країни в іншу.

Віталік (5 р.):

Ця тітка працює директором в якійсь фірмі. У неї є свій кабінет, стіл і комп'ютер.

Христинка (5 р.):

Вона вміє добре рахувати гроші. Ця тітка працює бухгалтером.

«КОПАЧІВ» І БРАКОНЬЄРІВ – ДО СУДУ

Довкілля ■ Про порушення у сфері охорони природи повідомляють активісти. Але щоб винних покарали, небайдужим треба оббивати численні пороги

СВІТЛНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Бізнес на незаконно добутих корисних копалинах, загибель тонн риби через спуски ставків у нерестовий період, знищенні лісових насаджень — ці та інші випадки багаторазово виявляли громадські активісти ГО «Скеля». За частиною виявлених фактів відкрили кримінальні провадження.

За іншою — порушників притягують до адмінівідповідальності. Серед виявлених активістами «шкідників» — як бізнесмени, так посадовці і депутати. І природно, що частина з них не вважає за потрібне відповідати за скоене. Тому активісти не тільки заявляють про порушення, а й стежать за тим, аби правоохоронці та контролюючі інстанції не дали такої можливості фігурантам справи. Про більшість справ ми писали і на сторінках «RIA плюс».

— Деякі справи розслідують ще з 2014 року, — каже директор ГО «Скеля» Андрій Об'єщик. — У грудні 2015-го ми направили скаргу про неналежне, на нашу думку, розслідування справ очільникам обласної поліції, прокуратури та облдержадміністрації. Єдині, до кого у нас нема претензій, це правоохоронці. Після звернення нам роз'яснили, на якому етапі та чи інша справа, провели зустрічі. Обласна прокуратура дала проміжну відповідь, що направила скаргу у місцеві прокуратури. Вчасну відповідь ми отримали тільки від Кременецької місцевої прокуратури. У Теребовлянській та у Чортківській — вибивали з боем.

А від голови облдержадміністра-

АРХІВ ГО «СКЕЛЯ»

Правоохоронці, на вимогу активістів, двічі надсилали відіbrane зразки із кар'єру у Скомороше на експертизу. Вона показали, що корисні копалини — місцевого значення, не державного. У другому випадку — «порушникам» загрожувала б кримінальна відповідальність

ції, каже активіст, навіть проміжної відповіді не отримали.

Догосподарювались

Більшість справ, відкритих за зверненнями активістів, стосуються порушень у сфері природоохорони.

Приміром, ще навесні 2014 року у нерестовий період у Борщівському районі чоловік, який називав себе орендарем, спустив ставок та виловив за допомогою волока майже тонну риби. Завдав зитків на 300 тис. грн. Він запевняв, що у нього прорвало дамбу, тож у такий спосіб «рятував» рибу. Однак її аварійність не підтвердила.

— Після тривалого розслідування справа такі піде до суду, — каже пан Об'єщик. — Наразі вирішується питання про висунення підозри.

Майже одночасно таким же подвигом відзначились і у селі Мухавка Чортківського району. Тут також у нерестовий період орендар — депутат райради спустив ставок. Сума збитків рекордна для області — 780360 гривень. Справу невдовзі передадуть до суду.

Не менш резонансною справою у 2014 році був і спуск колишнього ставу УТМР під час нерестової заборони лісничим та егерями Бі-

лецького лісництва. Збитків своїми діями завдали на 95 тисяч гривень.

— Справу правоохоронці закривали, — додає активіст. — Мовляв, лісники надали документи, що ці ставки — їхні пожежні водойми. Але ми довели, що ставки — загального користування. Цю справу розслідує прокуратура, оскільки фігуранти — працівники природоохоронної сфери. Як повідомили нам у прокуратурі, доказів вистачає. Далі — справа за висуненням підозри та скеруванням до суду.

Копають, де хочуть

Неабияким скандалом обернувся і візит активістів спільно із працівниками СБУ у червні 2015 р. у незаконний кар'єр у селі Скомороше, що на Чортківщині. Там виявили близько 15 одиниць техніки із логотипами місцевого ПАП «Дзвін». Працівники упродовж тижня вивозили піщано-гравійну суміш. Причому, за попередніми підрахунками, вивезли 600 машин суміші. Рятувати техніку приїхав власник, теперішній депутат

облради. Він не тільки не розкажався у вчиненому, а й почав агресивно захищати техніку і людей.

— Кримінальне провадження — на завершальній стадії, питання за нарахуванням збитків, — говорить активіст. — Яка сума — поки що невідома, бо не встановили об'єм вивезених корисних копалин. Зіткнулись із тим, що за останні 10 років ніхто за подібні діяння нікого не притягував до відповідальності. Наразі Держгірпромнагляд спільно із «земельниками» займається підрахунком.

Однак криміналу у цій справі не буде, розповіли правоохоронці. Адже експертиза показала, що корисні копалини — місцевого значення. Тому провадження закривають, а справу, імовірно, скерують у Держекоінспекцію для притягнення до адмінівідповідальності за статтею 47 «Порушення права державної власності на надра» зі збитками.

— Майже аналогічною справою є незаконний видобуток глини у селі Остап'є Півволочиського району та подальше виробництво з неї цегли, — додає співрозмовник. — Ми чекали на результати експертизи, яка підтвердила, що цеглу виготовляли з краденої глини. Відповідальних за це притягнуть до адмінівідповідальності.

Загалом подібних випадків, коли активісти ловили на гарячому копають у незаконних кар'єрах, у Бучацькому районі — 10, у Теребовлянському районі — 11 справ за 2014–2015 роки. Порушників притягнули до відповідальності.

Викопав став — сплатить штраф

З деякими порушниками активістам доводилося зустрічатись не раз. Так, приміром організатор спуску ставу у Білецькому лісництві виявився і власником викопаного ставка на землях сільськогосподарського призначення.

Активістам справа була цікава й тим, що облаштування такого ставка мало б обйтись лісничому майже у півмільйона гривень. Де міг взяти такі гроші держпрацівник — ще питання.

Про цей випадок ми писали у статті «У селі не знають, коли і як з'явився ставок».

— Лісничий заявляв, що придбав землю зі ставком, — говорить Андрій Об'єщик. — Але ми знайшли людей, які виконували для нього ці роботи. Відтак кримінальне провадження правоохоронці закрили, а копію постанови направили у Держекоінспекцію для вирішення питання про притягнення до адмінівідповідальності і ліс-

ничого-власника, і того, хто копав, за незаконне зняття верхнього родючого шару без спеціального дозволу та використання землі не за цільовим призначенням.

Збитки становлять орієнтовно 13 тисяч гривень. Активісти стежать за тим, аби правоохоронці «не пропустили» терміни. Адже з дня закриття кримінального провадження є лише місячний термін для притягнення до адмінівідповідальності.

Суд наклав арешт на базу відпочинку у заказнику

Протягом п'яти років власнику бази вдавалось уникати відповідальності. Ситуація змінилась тільки у вересні 2015-го

СВІТЛНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

На Тернопільщині правоохоронці таки домоглись арешту бази відпочинку, яку облаштував чернівецький бізнесмен Богдан Савчук на 80 сотках Касперівського заказника.

Доходить до логічного завершення і досудове слідство — у травні, кажуть у поліції, справу повинні скерувати до суду. У ній об'єднано вісім кримінальних проваджень, відкритих за п'ятьма статтями Кримінального кодексу. Як громадські активісти, так і правоохоронці сподіваються, що уникнути відповідальності за знищенні частини заказника винуватцям не вдасться.

Нагадаємо, згадуваний підприємець із 2010 року незаконно за-

хоплював землю метр за метром на території заказника, знищував деревя. За роки, не маючи жодного дозволу, вибудував простору базу відпочинку «Аквамарін». Мав лише документи на літній будиночок, якого, попри наявність у вказаних документах, на базі не виявилось. Причому, незважаючи на численні порушення, відповідати за скоене підприємцю не доводилося. Ситуація змінилась після спільних відвідин бази відпочинку громадськими активістами «Скеля» та правоохоронців. Про це ми писали у статті «Захопив землю у заказнику і будує».

— Суд нещодавно наклав арешт на майно підозрюваного — базу відпочинку, — розповідає слідчий Головного управління Національної поліції Тернопільщини Юрій Барабан. — Йдеться про

усі приміщення, споруди, будівлі за адресою вул. Росинки, 65 б, обгорожені металевим парканом, об'єднані під назвою «Аквамарін». Адже підприємцем він офіційно не реєструвався і податків не сплачував. Також базу від'єднали від електропостачання.

Щоб добитись арешту майна, правоохоронці двічі звертались до суду. Задовольнили клопотання з другої спроби.

— З моменту ознайомлення підозрюваного з ухвалою про арешт майна він має п'ять днів, щоб її оскаржити, — додає слідчий. — Якщо не оскаржить і далі користуватиметься майном, нестиме ще й відповідальність за невиконання ухвали. Наразі ж ми просимо усіх, хто помітить факт експлуатації бази, повідомляти про це у поліцію.

Конфлікт ■

Студент-іноземець каже, що його побили у гуртожитку. Проте на це ніяк не відреагували ані у деканаті, ані у поліції

ЕВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

У неприємну ситуацію у Тернополі потрапив студент з Єгипту, який приїхав до нас на навчання. 20-річний Алі Аллам каже, що не почувається безпечно у нашому місті і вже розчарувався у роботі поліції та відчути байдужість працівників деканату.

Алі Аллам — студент першого курсу тернопільського технічного університету, спеціальність — «Механічна інженерія». На навчання до Тернополя він приїхав у листопаді минулого року. А через декілька місяців з ним сталася неприємність — його побили. Іноземець написав заяву в поліцію, та досі не отримав жодної відповіді. У пошуках справедливості юнак звернувся у редакцію «RIA плюс».

— 17 січня мене побили іноземні студенти, теж єгиптяни, у коридорі гуртожитку технічного університету за те, що я до них не привітався, — каже Алі. — Їх було двоє, я з ними не знайомий. Тоді був шум, крики, але ніхто не зреагував, не викликав поліцію. Після бійки я не міг піднятися, студенти з гуртожитку допомогли мені зйти в мою кімнату.

Сергій Крета,
начальник сектору
комунікації
Головного управління
Нацполіції в області

— Коли з іноземним студентом щось стається, ми одразу викликаємо представника деканату, який повинен сприяти у перекладі. Так було і у цьому випадку. Загалом у поліції немає проблем із порозумінням з іноземцями

Після цього Алі звернувся у травмпункт. Він показує довідку, де вказано, що у нього був забій поперекової та сідничої ділянок. До речі, медики теж можуть підтвердити, що він не впав, додає студент. Адже про інцидент вони повідомили поліцію. А наступного дня Алі сам прийшов в управління поліції, щоб написати заяву.

До слова, разом із хлопцем у редакцію прийшла директор однієї з тернопільських приватних шкіл іноземних мов Тетяна Мельник, яка переднялася його проблемою і вирішила допомогти. Адже розуміє, що юнакові важко у чужому місті.

— Алі ходить до нас на курси

— Я не зробив нічого поганого і правда — на моєму боці, — каже студент Алі Аллам

СТУДЕНТ З ЄГИПТУ ШУКАЄ СПРАВЕДЛИВОСТІ У ТЕРНОПОЛІ

англійської. До речі, він — дуже порядна людина і стараний учень, — каже пані Тетяна. — Одного разу він поділився проблемою зі своїм приватним вчителем англійської. Адже після інциденту минуло вже три місяці, а результату немає. Вона допомагала йому як перекладача.

Пані Тетяна каже, що Алі повідомив про проблему і у деканат свого вузу, але там йому нічим не зарадили.

— Алі не впевнений у своїй безпеці. Адже коли звернувся в університет, його відправляли з кабінету у кабінет, він не зміг нічого добитись, — каже пані Тетяна. — Працівниця деканату йому сказала: «Якщо тобі щось не подобається, найми собі квартиру й охоронця».

Алі додає, що коли він звернувся у поліцію, там лише зафіксували випадок — і все.

— Сказали, що повідомлять про результат розслідування, але нічого не зробили, — каже студент. — До речі, коли я прийшов у поліцію писати заяву, мені там сказали, що заяви англійською не приймають, бо у них немає людини, яка зможе все перекласти. Мовляв, шукайте офіційного перекладача. Тож Алі звернувся до знайомих, які допомогли. Але далі подання заяви справа не зайдла. Свідків не опитували, жодної відповіді про результат розслідування не дали.

Через три місяці Алі разом із вчителем звернулися у поліцію, аби отримати відповідь.

— Там спершу довго не могли знайти слідчого. Врешті написали на папірчику номер справи та номер телефону і сказали зателефонувати. Та з'явилася зі слідчим ми так і не змогли, бо за вказаним номером ніхто не піднімав слухавки, — розповідає приватний вчитель англійської Тетяна Шевченко. — Врешті я звернулася по допомогу до знайомого, який працює у поліції. Він міг додзвонитися за тим номером, який нам дали. І порадив Алі написати звернення в деканат, аби там звернулися у поліцію з проханням повідомити їх про результати справи.

Коли Алі прийшов у деканат, він не знайшов там розуміння. На нього лише накричали, додає пані Шевченко.

— Абі пояснити подробиці, Алі зателефонував мені як своєму перекладачеві і передав слухавку деканові, — каже вона. — Я сказала, що в деканаті мусить захистити хлопця, адже він — їхній студент. Чоловік по той бік слухавки був сердитий, мовляв, що це за папірчик приніс їм Алі. Я так розумію, що ніякого звернення з деканату ніхто не писав. Пані Шевченко каже, що не могла залишитися байдужою до проблеми іноземного студента у нашому місті.

— Моя донька навчається у Польщі. Не дай Боже, з нею щось би трапилося, я хотіла б, щоб її там хтось захитив, — каже вона.

Алі Аллам розуміє, що може мати через це проблеми у вузі, але все одно хоче добитися справедливості і просить, щоб його захистили.

— Він не розуміє корупційної складової у нашій країні. Постійно запитує, за що люди отримують свої зарплати, якщо вони не роблять своєї роботи. А я не можу йому дати відповіді, — каже Тетяна Мельник. — Довести справу до кінця для нього — це справа честі. Він каже, що не боїться нічого, бо не зробив нічого поганого і правда —

на його боці. Він хоч щось зрозумів би, якби отримав відповідь про результати перевірки, якби хотів вибачився перед ним за те, що трапилося. Цей конфлікт, як на мене, можна було б вирішити по-людськи.

У поліції підтверджують, що факт, який стався з Алі Алламом

Богдан Ковалюк,
декан факультету для
роботи з іноземними
студентами

— Він хоче, щоб студента, з яким у нього був конфлікт, вигнали з університету і країни, з щоб усі робили так, як він хоче. А я переконаний, що потрібно жити мирно

17 січня, справді був.

— Порушили кримінальне провадження, яке вже давно закрили, — каже керівник сектору комунікації Головного управління

Національної поліції у Тернопільській області Сергій Крета. — Ми надіслали повідомлення у деканат.

Сергій Крета пояснює, чому справу закрили.

— За словами свідків, між Алі та двома іншими студентами був словесний конфлікт, — каже він. — Потім один з них стиснув його і так тримав, після цього Алі впав на сходи, вдарившись у сідницю. Експертиза показала — забій сідниць. Очевидці кажуть, що тілесні ушкодження у нього були не через побиття, а через те, що він упав на сходи.

Пан Крета додає, що іноземні студенти мають своїх деканатів, де всі знають англійську і допоможуть у разі потреби. Тому проблеми з порозумінням не мало б виникати.

— Коли з іноземним студентом щось стається, ми одразу викликаємо представника деканату, який повинен сприяти у перекладі. Так було і у цьому випадку, — пояснює Сергій Крета. — Загалом у поліції немає проблем із порозумінням з іноземцями. Ми співпрацюємо зі студентами та викладачами педуніверситету, які за потреби надають послуги перекладачів.

«Якщо діти посварилися, їх треба мирити...»

Декан факультету по роботі з іноземними студентами Богдан Ковалюк каже, що жодної відповіді від поліції до них не надходило. Можливо, лист просто затримала пошта, припускає він.

— Ці студенти — мої діти, а якщо діти між собою посварилися, як це буває у сім'ї, то завдання батька — їх помирити, — додає пан Ковалюк. — Я намагався їх помирити, ми збиралася і говорили, пояснюювали, як треба жити в іншій країні. Всі разом пили чай. Та наскільки мені відомо, Алі сказав: «Якщо я випив із вами чай, це не означає, що я з вами примирився». Він має свою лінію і переконання.

Декан додає, що Алі Аллам — специфічна людина, мовляв, він сам по собі.

— Він хоче, щоб студента,

з яким у нього був конфлікт, вигнали з університету і країни, щоб усі робили так, як він хоче, — каже декан. — А я переконаний, що потрібно примиритися і жити мирно. Всі працівники деканату володіють англійською, ми забезпечили перекладача для Алі у спілкуванні з міліцією. Це наш викладач англійської, перекладач, яка співпрацює з іноземними студентами.

До слова, Богдан Ковалюк показав успішність Алі за результатами першої сесії. Як каже декан, вчиться студент посередньо. Хоч приміром, залік із вищої математики здав на «5», але з інших предметів має «трійки» і «четвірки».

На зустрічі із журналістом декан запросив іноземних студентів, які знають Алі і яким відомо про конфлікт. П'ятирічник

курсник із Конго Усман Легуай каже, що жодної бійки не було.

— Все почалося з того, що один студент сказав йому: «Привіт», а Алі не відповів, ще й сказав погане слово, — каже Усман. — Ми були у кімнаті і чули, як вони сварилися. Я вийшов і спітав: «Що сталося?». Басsem був дуже нервовий і штовхнув Алі, але він стояв і я його тримав. Інші хлопці тримали Бассема. Потім Алі завели в його кімнату.

Ще один студент, теж із Єгипту, Хассан Акмед, який добре знає Алі і студентів, з якими він посварився, каже, що конфлікт давно вичерпаній.

— Цей конфлікт — невелика проблема, таке може статися з кожним, — вважає Хассан. — Я говорив з Алі, говорив з Бассемом. Обоє тоді казали, що все добре.

ТОП-5 КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ ТРАВНЯ

Анонси ■ Травень у Тернополі буде по-справжньому культурно яскравим. Сайт MoeMisto пропонує ознайомитись із п'ятіркою найцікавіших подій

ЮЛІЯ ДУТКА, 096-821-28-76,
iuliia.dutka@gmail.com

Відкриває наш ТОП-5 масштабний мистецький фестиваль «Ї», який поєднає 36 годин музики, літератури та арту. Для тернополян та гостей міста гратимуть «Жадан і собаки», Kozak System, Vivienne Mort, Женя Галич та інші. На літературній сцені виступлять Макс Кідрук, Олександр Ірванець, Тарас Прохасько, Іван Малкович, Юрій Винничук, Василь Шкляр та ще кілька десятків відомих письменників. Приймаємо подію драмтеатр з 6 до 8 травня. Старт – о 12.00.

Вперше до Тернополя завітає «єдиний живий класик української літератури», славнозвісний

Травень пропонує тернополянам різноманітне дозвілля: від народного та джазового вокалу до шаленої гумору та епічної драматургії

драматург Лесь Подерв'янський. Маestro читатиме свої епічні твори зі сцени Українського дому «Перемога» 14 травня. Початок концерту-читання – о 19.00.

Перший концерт після «Євробачення» Джамала запланувала

саме у Тернополі. Вона вперше завітає до нашого міста і подарує публіці програму «Шлях додому» – пісні з нового альбому «Подих» та краче з попередніх платівок. Прозвучить і пронизлива композиція «1944», яка

зворушила меломанів по свій Україні. Концерт відбудеться у ПК «Березіль» 20 травня.

Улюблені пісні заспіває тернополянам Ніна Матвієнко, яка завітає з концертом 23 травня. Народна артистка представить

нову програму «Вінок моєго життя». Разом із володаркою ніжного народного голосу на сцені ПК «Березіль» виступатиме молодий виконавець Дмитро Андрієць. Початок – о 19.00.

Приходьте святкувати день народження гумор-шоу «Вар'яти» до ПК «Березіль» 28 травня. Саме з Тернополя шість років тому коміки почали свій успішний творчий шлях. Шоу від «Вар'ятів» – це дві години якісного гумору майже без політики та непристойностей. Початок – о 19.00.

Знайшли щось для себе? Досі шукаєте? Зазирніть на сайт MoeMisto, адже вмістити всі цікавинки у ТОП-5 нереально. У травні до Тернополя завітають актори Львівського театру ім. Заньковецької з виставою «Ханума». А у кіно буде низка довгоочікуваних прем'єр – нова частина видовищних «Люди X» та продовження екранизації марвелівських коміксів «Перший месник». І це ще не все...

Хочете дізнатись більше про ці та інші події – тоemisto.ua допоможе вам у цьому.

Підпишіться на щотижневу розсилку новин, щоб не пропустити вартого уваги. Знаєте про цікаву подію – поділіться нею з нами через зручне інтуїтивне меню «Додати свою подію» на сайті MoeMisto.

РЕКЛАМА

ТЕРНОПІЛЬ БІЖИТЬ

29
травня

СТАРТ 14:00

ТЕАТРАЛЬНИЙ МАЙДАН

RiaTe.UA

рухаемо Тернопіль

спортивний
партнер

РОВЕР-ПЛЮС
бул. Живова, 9

БОРИС

АПТЕКА
РОМАШКА

Із недугами борись в мережі аптек «Борис»!

партнер
 здоров'я

«MIS RIA» ЮЛІЯ МОСЕЙКО ПРО СЕБЕ

Мода ■ Життя Юлії Мосейко за останній рік було дуже насыченим. Дівчину запросили працювати моделлю в Індії, де вона навіть знялася у кліпі місцевого виконавця

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

18-річна Юлія Мосейко нещодавно отримала титул «Mis RIA-2015». В інтерв'ю для нашої газети дівчина розповіла про себе.

Юлія закінчує навчання у технічній кільджеї ТНТУ. Вона — студентка четвертого курсу факультету інженерної механіки. І нині всі зусилля красуні спрямовані на навчання, адже вона предендує на „червоний” диплом. А попереду ще — курсова та дипломна роботи. Після завершення навчання Юлія планує пізнавати світ завдяки роботі моделі у різних країнах. Вона хоче поїхати в Дубай, Сингапур. До речі, Юлія вже має досвід роботи у модельній агенції в Індії. Там вона провела три місяці. Загалом досвід дівчини в індустрії моди та краси відносно малий, проте успішний.

— «Mis RIA» — твій перший конкурс краси?

— Це для мене уже другий конкурс. Перший був у літку 2014-го року — «Перша леді» у Тернополі, де я також здобула перемогу. Потім я їздила на відбірковий тур до Миколаєва в рамках «Студрес-паблікі», де мене обрали на Всеукраїнський конкурс, який відбудеться у травні цього року в Ужгороді. Проте я не впевнена, чи туди поїду, бо посилено вчуся.

— Чому ти пішла на «Mis RIA»? Чи почерпнула для себе щось нове?

— Мені просто було цікаво. Результатом я задоволена, адже перемогла. Загалом це для мене цікавий досвід, бо я не сиділа на місці, рухалася вперед, вдосконалювалася, дізналася щось нове. Звісно, я багато чого знала, але під час підготовки до конкурсу я навчилася багато нового.

— Який у тебе досвід роботи моделлю?

— Мій досвід не дуже великий, навіть року немає. Минулого року я три місяці вчилися у школі моделей Katrin Models. Потім мене запросили на кастинг до Львова, куди приїхав представник однієї із топових модельних агенцій Індії Karma Models. І мене обрали для роботи там. Це було в липні минулого року. Я на той час не мала закордонного паспорта, ніколи не була за кордоном. У вересні я полетіла в Делі. Там провела три місяці.

— Чи не страшно було летіти так далеко?

— За мою безпеку відповідає моя материнська агенція з Тернополя, в якій я вчилася і працюю. Тож я особливо не переживала, адже Katrin Models у нашому місті — це відділення львівської модельної агенції, яка на ринку вже 17 років. Перед поїздкою до Індії в агенції мене готували — вчили модельної термінології англійською, пояснювали, з якими ризиками я можу там зіштовхнутися і що робити у таких ситуаціях. Також перед поїздкою я перечитала

в інтернеті все про роботу моделі в Делі, поспілкувалася з дівчатами, які літали туди. Тож я була почувалася впевнено.

— Розкажи про роботу в Індії?

— Коли я приїхала в Делі, мене зустрів представник агентства, завіз в апартаменти для моделей. Я жила з дівчатами з різних країн: Росії, Словаччини, Румунії, Сербії, Боснії. В агенції є букер (менеджер), який шукає нам роботу. Бувало, що нас одразу затверджували на роботу, а іноді доводилося ходити на кастинги. Я брала участь у зйомках одягу для інтернет-магазинів, яких в Індії дуже багато. До речі, в мене було дуже багато фотосесій в національному одязі. Адже в Індії 90% жінок використовують як повсякденний одяг сарі (традиційний жіночий одяг у Південній Азії у вигляді довгого шматка тканини, особливим чином обгорнутоого навколо тіла — прим. ред.). Та-кож я знімалася у кліпі індійського виконавця. Для цього літала на Гоа.

Моя робота у відео полягала в тому, що я гуляла пляжем. Адже пісня була про кохання до дівчини. Загалом за три місяці перебування в Індії я завдяки роботі здійснила 12 перельотів, облітавши майже всю Індію.

— Чим тебе вразила Індія?

— Там дуже добре ставляться до європейців. Вони роблять все, щоб ми були задоволені. Навіть якщо приходиш на ринок, всі стараються додогодити. До моделей з Європи індійці ставилися, як до зірок. На прогулянках на нас задивлялися, фотографували, але ніхто ніколи не чіпав. До речі, два тижні в Індії ми просто відпочивали. Адже у листопаді в них національне свято Дівалі — свято вогню, що символізує перемогу світла над темрявою. Люди святкують масштабно, прикрашані домівки гірляндами, веселяться два тижні. І ми теж не працювали. У нас був вільний час, і ми використали його на ознайомлення з країною. Адже під час роботи на таке бракувало часу. Ми з дівчатами поїхали у Таджмахал, погуляли по Делі, відвідали Храм лотоса.

→ **ЮЛІЯ МОСЕЙКО**
ЗРІСТ — 177 СМ,
ВАГА — 51 КГ,
ПАРАМЕТРИ 84-61-90

ФОТО З АРХІВУ ЮЛІЇ МОСЕЙКО

ВЛІТКУ КРАЩЕ ЇСТИ ЖИТНІЙ ХЛІБ

Важливо ■

У спекотну пору краще зберігати хліб у холодильнику, а хліб, який «захворів», не можна віддавати тваринам чи викидати у сміття

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLINYK@GMAIL.COM

Хліб ми купуємо чи не щодня. Пишний, запашний, із хрусткою скоринкою, з ледь відчутною кислинкою і солоними нотками — зрештою, кожен має свій улюблений смак хліба і «свого» виробника.

— Хліб випікають за Державним стандартом або за технічними умовами, — розповідає інженер сектору стандартизації та інформаційного забезпечення ДП «Тернопільстандартметрологія» Орися Дмитренко. — Головні стандарти хліба ДСТУ 7517:2014 «Хліб із пшеничного борошна. Загальні технічні умови», ДСТУ 4583:2006 «Хліб із житнього та суміші житнього і пшеничного борошна. Загальні технічні умови», якість булок регламентує ДСТУ 4587:2006 «Вироби хлібобулочні здобні. Загальні технічні умови», а якість здоби забезпечує ДСТУ 4585:2006 «Вироби хлібобулочні здобні. Загальні технічні умови».

Вимоги щодо маркування хліба такі ж, як і до інших продуктів.

— У складі продукти перелічується у порядку переваги складники, — зазначає Орися Дмитренко. — Спочатку борошно, вода, потім інші складники. Коли житнього борошна у складі більше 50%, то хліб має називатися житньо-пшеничним, якщо менше, то навпаки — пшенично-житнім.

Якість хліба оцінюють на смак, запах, правильність форми, забарвлення скоринки, стан м'якуша, а також за фізико-хімічними показниками — перевіряють вологість, кислотність, пористість, а здобні булки — ще й на вміст цукру і жиру.

За інформацією інженера сектору стандартизації та інформаційного забезпечення ДП «Тернопільстандартметрологія» Орися Дмитренко

— Форма хліба має бути правильною, скоринка — без великих тріщин і підривів, — розповідає фахівець. — Забарвлення скоринки — від золотисто-жовтого до темно-коричневого. М'якуш повинен бути добре пропечений, еластичний, не крихкий, з рівномірною пористістю. Смак залежить від сировини, але він не має бути надмірно солоним, кислим чи гірким.

Свіжий хліб — не більше доби

Смак насамперед залежить від сорту борошна, продовжує Орися Дмитренко. Хліб із житнього борошна буде кисловатим на смак. Кислий смак дають кислоти, які накопичуються під час бродіння тіста. Виражений солоний смак означає, що передали солі, солодкого смаку тісту дають цукор, патока, солодовий екстракт.

— Інколи житньо-пшеничний хліб буває прісним на смак, це означає, що тісто не вибрило, не утворилася потрібна кількість кислот, — зазначає Орися Дмитренко. — А в процесі перекисання тіста виділяється вуглекислий газ. Йог, відповідно, буде менше, тому хліб буде «забитим».

— А як наші бабусі пекли хліб? Вони для покращення смаку додавали сироватку, — продовжує співрозмовниця. — Тоді хліб не черствів, мав пишний м'якуш. А сучасні виробники, щоб покращити смак, використовують лактат кальцію, лактат амонію, лактат магнію, фосфати кальцію, амонію, сульфати кальцію, амонію, хлорне залізо. Якщо виробник хоче скоротити час до випікання,

важливою якістю хліба є його свіжість.

— У процесі зберігання відбувається старіння білків і крохмалю, — пояснює фахівець. — І якщо під час заміщування крохмаль стає клейстеризованим, то під час зберігання хліба — кристалічним. Волога випаровується — і хліб стає крихким.

Термін придатності хліба рахують із часу виймання його з печі.

— Неупакований пшеничний хліб зберігається не більше доби, упакований — не більше двох діб, — зазначає Орися Дмитренко. — Житньо-пшеничний без упаковки — теж не більше доби, а з суміші житнього сіянного і сортового пшеничного борошна — не більше півтори доби. Якщо такий хліб упакований, то свіжім він буде не більше трохи діб.

Свіжість булок залежить від ваги — чим більше важить, тим довше буде свіжкою.

— Незапаковані булки, у тому числі і здобні, вагою до 200 г будуть свіжими не більше 16 годин після того, як їх вийняли з печі, а упаковані — не більше 32 годин. Якщо ж важать більше 200 г, то неупакована булка буде свіжою добу, в упаковці — дві доби, а упа-

кована здоба — три доби, — продавжує фахівець.

Житній хліб не хворіє

Хліб в упаковці у спекотну пору краще не купувати. Влітку взагалі краще віддати перевагу житньому чи житньо-пшеничному хлібу.

— З одного боку упаковка — це запорука гігієни у торгівлі, — зауважує Орися Дмитренко. — Але влітку при високих температурах під плівкою з'являються сприятливі умови для розвитку картопляної палички. Її спори містяться в будь-якому борошні. Коли вони потрапляють у сприятливе середовище — є висока температура і вологість — у хлібині розвивається картопляна хвороба. Вона починається вже через 10 годин, коли хліб у плівці зберігається при температурі +30-40 С. Хліб набуває легкого фруктового запаху, у м'якуші з'являються тягнучі нитки, згодом він темніє, стає легким і стає відчутним неприємний запах.

Якщо побачили такі ознаки у хлібі, не беріть його руками. Таку хлібину не можна викидати у смітник, давати тваринам. Буханець, уражений картопляною хворобою, потрібно закопати чи спалити, додає Орися Дмитренко.

Картопляна хвороба вражає лише пшеничний хліб, особливо великих буханок, бо в житньому більше кислот, і для картопляної палочки в кислому середовищі є некомфортним. Тому житній хліб цієї хвороби не має, зазначає фахівець.

Як продає хліб, то не рахує гроши

— Пшеничний хліб вразливий до зараження, тому виробники мають обробляти все на виробництві оцтовим розчином, — зауважує інженер. — Вдома теж час від часу треба протирати хлібницю розчином оцту. Безпечніше у магазині

вибирати невеликі буханці пшеничного хліба. І недаремно влітку хліб зберігають у холодильнику.

Варто звертати увагу на те, як вам продають хліб. Як йдеться у «Правилах роздрібної торгівлі», хліб і хлібобулочні вироби заборонено перевантажувати з лотків у ящики, кошики навалом і зберігати їх так. Продавець, який відпускає хліб, повинен користуватися шпильками, ложечками, лопатками, виделками або смужками чистого паперу. Це ж стосується і споживачів, якщо хліб треба брати самому.

Якщо хлібні і хлібобулочні вироби мають масу 0,5 кг і більше, споживач може купити четвертину чи половину, при цьому продавець не повинен їх зважувати.

До речі, правила забороняють відпускати неупакований хліб і хлібобулочні вироби працівникам, які приймають гроші.

**ЖИТНЬО-ПШЕНИЧНИЙ
ХЛІБ**

Складники:

- Борошно пшеничне — 500 г
- Борошно житнє — 500 г
- Сіль — 1 ч. л.
- Цукор-пісок — 50 г
- Дріжджі сухі швидкодіючі — 10 г
- Кунжут — 15 г

Час приготування: 3 години

Порцій: 24

Калорійність: 160 кКал на порцію

Приготування:

Борошно просіяти в миску (по 450 грамів обох сортів), додати сіль, цукор і дріжджі.

У заглибленні посередині влити 600-650 мл теплої (але не гарячої!) води і замісити тісто. Місце треба дуже ретельно, доки тісто перестане липнути до рук. Замішане тісто поставити в теплое місце, щоб воно збільшилося вдвічі. Тісто, що піднялося, потрібно добрі вим'яти, щоб з нього вийшло все повітря. Тоді поставити його підходить ще раз. Після другого підйому з тіста вже можна формувати хліб. Викласти його на посыпане борошном деко і залишити в теплом місці до збільшення в об'ємі у півтора-два рази. Після цього змістити хлібини збитим яйцем або змочити водою і посыпти кунжутом.

Поставити у нагріту духовку і пекти 25-30 хвилин при 180-190°C. Дайте хлібу охолонути 30-40 хв — і тоді їжте!

Хліб із великими дірками — дали забагато води

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLINYK@GMAIL.COM

Найчастіше фальсифікують хліб, використовуючи борошно не того сорту, яке зазначають на етикетці. А замість борошна вищого сорту беруть перший, і на цьому економлять, розповідає інженер сектору стандартизації та інформаційного забезпечення ДП «Тернопільстандартметрологія» Орися Дмитренко.

Або використовують борошно з нижчою клейковиною, бо воно

дешевше. Тоді виробники змушені додавати різні поліпшувачі і розпушувачі.

— А як наші бабусі пекли хліб? Вони для покращення смаку додавали сироватку, — продовжує співрозмовниця. — Тоді хліб не черствів, мав пышний м'якуш. А сучасні виробники, щоб покращити смак, використовують лактат кальцію, лактат амонію, лактат магнію, фосфати кальцію, амонію, сульфати кальцію, амонію, хлорне залізо. Якщо виробник хоче скоротити час до випікання,

тоді не дають опарі добре викиснути, а додають хімічні розпушувачі. Булки, як вата, свідчать про те, що там є хімічні розпушувачі. Булка з натуральних складників такою ніколи не буде.

Здобні булки фальсифікують шляхом недокладання певних складників — олії, цукру, маргарину, яєць, маку, родзинок чи горіхів.

— Трапляється і кількісна фальсифікація, — зазначає фахівець. — Наприклад, коли виріб недотягує до вказаної ваги 50 г.

Має важити 800 г, а важить лише 750 г. — А найпростіший вид фальсифікації — додати до тіста більше води. Це можна побачити на розрізі хлібіни. Великі пори і близкучі дірки свідчать про те, що у тісто дали більше, ніж потрібно, води. Бо у правильно замішаному хлібі пори дрібні.

Чимало прихильників здорового харчування віддають перевагу цільнозерновому хлібу, тому цей вид також підробляють.

— Цільнозерновий хліб виготовляють з борошна, змеленого

з цільного зерна, воно не очищене від висівок, — зазначає Орися Дмитренко. — До складу борошна входять усі компоненти зерна, у тому числі і зародок, і зернові оболонки. Ці складники є в такому ж співвідношенні, як і в зерні. Такий хліб важкий, тобто навіть хлібина невеликого розміру є важкою, а на розрізі видно висівки. Бути пісним і м'яким справжній цільнозерновий хліб не може. Колір такої хлібіни може бути тільки темним завдяки оболонкам зерна.

ЖИТТЯ ЗАВЕЛО НА ДОНЕЧЧИНУ, ТА МРІЄ ПРО РІДНЕ ТЕРНОПІЛЛЯ

Доля ■ Наша землячка, вийшовши заміж, переїхала у Дружківку, але каже, що тут не прижилася

ЮЛІЯ НІКІТИНА, 098-872-87-81,
JVLNLIKITINA@GMAIL.COM

Ольга Григорівна переїхала з Тернопільщини у Дружківку ще у 80-х роках. Через окупацію її дім розграбували, молодша дочка виїхала у Росію, а її саму досі цікують та називають бандерівкою.

З цією жінкою наш журналіст зустрілася під час перебування на Сході у рамках проекту Донецького прес-клубу «Схід і Захід разом». Ольга Григорівна прийшла на проукраїнське віче в Дружківці, що на Донеччині. Прізвище жінки не вказуємо з міркувань безпеки, хоча вона каже, що вже нічого не боїться.

Її історія варта цілої книги. Пані Ольга родом із села Свершківці

Заліщицького району. Працювала швеєю, її родина була репресована. Після заміжжя в 1986 році переїхала з чоловіком у Дружківку, але тут так і не прижилася.

— Тут мене не розуміють, називають бандерівкою, — зі слізами на очах розповідає вона. — Я сирота, люди мене віддали заміж. У 2014 році, коли усе почалось, чотири місяці жила в селі на Тернопільщині, у 93-річної жінки. Повернулась, а мою квартиру розграбували, пенсію не видавали, бо перерахували її на Тернопільщину. Люди виганяли, казали, щоб їхала туди, де моя пенсія. Старша дочка поїхала в Росію, у молодшої — своя сім'я. Навіть не маю з ким поговорити.

Жінка принесла з собою па-

тріотичну сумку, яку пошила з тернопільської скатертини. Якщо придивитись, то в кутасиках можна побачити значок із написом «Я люблю Україну».

— Таку сумку хотіла зробити давно, — продовжує жінка. — Моя Батьківщина — Тернопільщина, і я більш за все хочу туди повернутися. Але на Заході залишились лише далекі родичі, а тут квартиру продати важко. Я стара жінка, і боюсь пойхати та залишитися ні з чим.

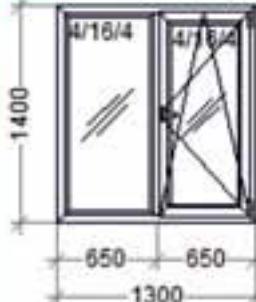
Жінка почала відвідувати проукраїнські віче в Дружківці з місцевими патріотами, які також знали чимало горя. Вони чекають дня, коли за любов до Батьківщини не будуть переслідувати, а патріотів підтримуватиме місцева влада.

ЮЛІЯ НІКІТИНА

Ольга Григорівна показує патріотичну сумку, яку пошила зі скатертини, привезеної з Тернопільщини. Сумка нагадує їй про Батьківщину

РЕКЛАМА

ВІКНАР'OFF
МАНІСТЕР ВІНОВНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

Балконер пропонує регулювання та обслуговування металопластикових конструкцій.
К. Остроуцького 70.
твн.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
15 квітня, 6 [р-н "Оріон"] твн.: (0352) 51-19-25

Classic line 400 **1683⁰⁰** грн

Гарячі ціни тижня
(з 27.04.2016 по 03.05.2016)

Каміни, топки
Мармуру, камінь

www.kamini-top.com.ua
ПП Інтершина комфорт
(0352) 42-05-42.
(096) 22-77-337, (050) 227-19-68

від **3000⁰⁰** грн

Котел твердопаливний
КВАРТАЛ 15 кВт 5мм сталь
продаж, монтаж, сервіс
на дрова і піраміту

ЕКОДІМ

вул. Гончарко, 37
твн.: (096) 377-19-00

12345⁰⁰ грн

КОТЛИ **ДОВГОТРИВАЛОГО**
ГОРІННЯ 8-24 год!!!

ТИТАН

096 377 1900
050 377 1900

тел. (0352) 510-510 м. Тернопіль вул. Галицька 37

фірмовий салон фабрики меблів

ШИК
Галичина

Диван "Марсель"
ширина 2.00: глибина 0.95
висота 0.80:
глибина сидіння 0.75
загалом довжина
в рожево-зеленому вигляді 1.45

вул. Стуса, 1, ГЦ «Фуршет», 3 ПОВЕРХ,
фірмовий салон фабрики меблів
«ШИК-Галичина»

www.noshi-mebli.com.ua, твн.: (096) 274-14-40

АКЦІЯ від **4800⁰⁰** грн

Вхідні двері **MILANO**
УКРАЇНСЬКИЙ ВИРОБНИК

Виготовлені з листової сталі
товщинкою від 1 до 2 мм.
Посилено тепло-ізукріплена
Утеплення - мінвато
Великий осортимент
МДФ накладок і
поліпрін колісок

м. Тернопіль,
вул. М. Кривоноса, 6
твн.: 53-05-00,
(093) 315-01-65

від **3 000⁰⁰** грн

СОЛЯНА ЛАМПА
із природної каменної солі,
вагом понад 250 лін.,
принесеної для
подавлення лікарської матриці
соляних печер,
які використовуються з
лікувальною метою.

Соляна лампа -
гарний подарунок рідним,
друзям та собі.

<http://www.sololampino.ho.ua/>
Соляна лампа у Тернополі,
вул. Бродівська, 5а,
(район 6-го магазину).

твн.: 42-46-28, (067) 995-60-14

Двері міжкімнатні
Плита МДФ
Готовий виріб до 3 тижнів
модель МДС 3 види дизайну

ПОНДА 100
ДВЕРІ БІЛОРУСІ
МОДЕЛІ

м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(к/с Сільпо), 2 поверх
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100

Формусно дилерську мережу

1596⁰⁰ грн

ШАФИ-КУПЕ від виробника

KOMANDOR

www.komandor.te.ua

пр-т. С. Бандери, 11 б.
(зуп. Стадіон)

твн.: (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07

4 500⁰⁰ грн

ЯК ЗАВАГІТНІТИ ХЛОПЧИКОМ

Діти ■ Існує безліч теорій про те, як ще до зачаття можна спланувати стать майбутньої дитини. Хтось покладається на східні календарі чи робить розрахунки по групах крові, а дехто довіряє перевіреним медичним показникам

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Методик з планування статі дитини існує величезна кількість, але жодна з них не дає 100% гарантії. Результати статистики та експериментів дуже суперечливі. Різні методи планування дають ймовірність народження дівчинки та хлопчика від 40% до 99,9%.

Існує безліч міфів, по-суті нічим не обґрунтованих, але пов'язаних з тим, як спланувати дитину певної статі (китайські і японські гороскопи, астрологічні прогнози, вичислення дат народження батьків, теорія оновлення крові в організмі тощо). Їх дуже легко можна знайти в Інтернеті. Хтось таки довіряє їм.

Окрім нічим не обґрунтованих нетрадиційних методів, існують ще кілька інших варіантів планування статі майбутнього малюка. Це не міф, а науково доведені та перевірені факти.

Медичну точку зору представляє лікар акушер-гінеколог Оксана Швець. За її словами, сперма складається із сперматозоїдів двох типів: «чоловічі» — андросперма

22 аутосоми і одна статева Y-хромосома та «жіночі» — гінесперма — 22 аутосоми і одна X-хромосома. Саме від того, яким сперматозоїдом буде запліднена жіноча яйцеклітина, і залежить стать майбутньої дитини. Якщо X-сперматозоїдом, — то дівчинка (XX), а якщо Y-сперматозоїдом — то хлопчик (XY). Таким чином, стать дитини визначається тільки в момент запліднення, і лише чоловік впливає на те, хто народиться.

Лікар зауважує, що розповіді про те, що від їжі чи напоїв залежить стать дитини, не мають під собою ніякого підґрунтя.

— Дехто каже, що їжте те-то і те-то, чи пийте те-то і те-то, чи думайте про те-то і те-то, чи робіть ще щось так-то і так-то в перші місяці вагітності — і тоді у вас буде, наприклад, дівчинка — повна мачня. Коли у новоутвореній зиготі генотип XX, то що би ви тільки не робили, не пили, не їли і про що би не думали, і як би себе не налаштовували, то ні один X в кожній клітині вже багатоклітинного зародку не перетвориться на Y, — стверджує спеціаліст.

На її думку, спланувати стать

Використання частоти статевих актів

При частих заняттях сексом — на межі здібностей чоловіка або близько того — у спермі присутні і «чоловічі», і «жіночі» хромосоми в природній пропорції, але перші мають перевагу за рахунок більшої чисельності і рухливості. При рідкісних заняттях сексом — раз на 1–2 тижні або рідше — відбувається свого роду застій (накопичення) сперми, у якій підвищується концентрація «жіночих» сперматозоїдів за рахунок їх живучості. Тому часті статеві стосунки у період перед зачаттям сприяють народженню хлопчика, а рідкісні — дівчинки.

Якщо ви мрієте про близнюків

Для початку непогано було б поцікавитися, чи були у вашому роду дівчині. Якщо так, то ваші шанси стати батьками симпатичних близнят збільшуються на 50%. Науково доведено, що ген, який відповідає за появу близнят, зчеплений з Y-хромосомою і успадковується по чоловічій лінії. Цей ген має тенденцію накопичуватися і передаватися через покоління від діда до онука і т. д.

Визначення статі дитини за групою крові батьків

Згідно з даним методом, таблиця має протилежний характер, коли у матері друга група крові. Таблиця по третій групі крові матері повністю збігається з табличкою першої групи, четверта група крові збігається з другою групою крові. У даному методі істотну роль грає також і резус-фактор обох батьків. У матері, яка має (+) резус-фактор і батька, у якого (-) резус чинником, а також навпаки, — повинен народитися син. У батьків з однаковим резусом має народитися донька.

він стає непроникним для інших сперматозоїдів.

На основі цих фактів є певні медичні припущення: якщо статевий акт відбувся до овуляції, то більше шансів дожити до запліднення мають «жіночі» сперматозоїди. А якщо після овуляції, то «чоловічі» сперматозоїди можуть досягти яйцеклітини першими.

— Якщо акт відбувся менш, ніж за добу до овуляції, то спрітні Y-сперматозоїди першими опиняються біля яйцеклітини. Можна стверджувати, що народиться хлопчик. Якщо ж статевий акт відбувся за 25–36 годин до овуляції, то Y-сперматозоїди вмирають. У момент зачаття близько яйцеклітини залишаються переважно сперматозоїди з X-хромосомою. Тому й вірогідність зачаття дівчинки є більшою, — говорить Оксана Швець.

Існує й таке пояснення цього «методу»: у міру наближення дня овуляції середовище в піхві жінки стає більш лужним, що добре для Y-сперматозоїдів. А за 2–3 дні до овуляції, середовище в піхві має більш кислу реакцію, що сприяє виживанню більш витривалих X-сперматозоїдів, а Y-сперматозоїди цього не витримують і гинуть.

За словами лікаря, медичний метод — найбільш точний. Але все одні він не дає стовідсоткової гарантії того, хто саме народиться. Адже є ряд інших факторів, які на це впливають, — генетика чи певні захворювання.

— Буває, що у чоловіка хворі U- чи X-хромосоми, тому і народжуються або лише хлопчики, або дівчатка, — зауважує фахівець.

Між сестричками Анею та Христиною Перепелицями лише рік різниці. Їхня мама Яна хотіла другу дитину — хлопчика, планувала стать за народними методами, але вони виявилися неefективними

дитини стовідсотково нереально.

Але найбільш точний метод — це медичний, оснований на простих фізіологічних фактах: «чоловічі» сперматозоїди з Y-хромосомою більш рухливі та легкі, але вони менш живучі, а от «жіночі» сперматозоїди з X-хромосомою — на впаки більш повільні та важкі, але

і більш стійкі та витривали.

— Запліднити яйцеклітину може тільки один сперматозоїд, який перший до неї дістанеться і зможе проникнути крізь оболонку яйцеклітини, — продовжує фахівець. — Після цього структура клітинної мембрани новоутвореного зародка зразу міняє свою будову — а саме

Визначення статі дитини (після зачаття) народними методами.

Народження дівчинки обіцеє токсикоз, випадіння волосся, наявність вугрового висипу, а також жирна шкіра. Якщо жінки пойдуть у великі кількостях м'ясні страви, солоні огірки і ковбасу, швидше за все — чекати хлопчика. А ті, хто налягають на десерти, повинні готовувати рожеве придане. Коли з'являється вагітний животик, то за його формою в народі також визначають стать дитини. «Гострі» животи обіцяють хлопчика, а круглий животик, що розповзується по боках, говорить про швидке народження дівчинки.

РЕКЛАМА

29 травня
СТАРТ 14:00 ГОД
ПАРК ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА
О. ЧАЙКА

Дитяче свято з «RIAplus»

RIAplus, ТЕХНОПАРК, Медіа-Арт

1+1
«Найкращий Ресторан з Русланом Сенічанином
тісто
Дивись про Тернопіль!

НАЙКРАЩИЙ РЕСТОРАН ТЕРНОПОЛЯ « ТІСТО »

Зі зйомками нового телевізійного шоу «Найкращий Ресторан» до Тернополя завітає видавничий 1+1 та автор кулінаріїків Руслан Сенічанин.

Серед тридцяти ресторанів-кандидатів на участь у проекті у Тернополі, відобрали тільки три: таверну «Шарків і Білок», якій вже має подільну «Ресторан», італійське кафе «Рані» та макет-ресторан Трапезію «Тісто».

У боротії за свято кращого ресторану Тернополя, замість сніданків застосували критеріїм кулінаріїків, які відібрали тільки три днів видані один з північно-західної України.

У надсунку кулінаріюм стола Трапезію «Тісто», на вул. Грушевського, 1.

Операція за ідеєю програми, видучині і кастинг шоу Руслан Сенічанин поставили заліду звою максимальну оцінку!

372106.vif

КНИГИ
НА ТЕМУ

Аудгільд Сульберг «Хто проти суперкрутіх», Видавництво Старого Лева, 208 с.

Ціна: 50 грн*

Дванадцятирічна Анне Беа вважає себе потворою, та їй у школі на неї поглядають співчутливо. А дехто, ос особливо трійко крутельців із їхнього класу, взагалі відверто з неї глумляться. Тому дівчинка мало з ким спілкується, і якби не найкращий друг Нільс, її життя було б зовсім нестерпним. Але Анне Беа доведеться поглянути в очі своїм найбільшим страхам і дати відсіч суперкрутим.

Ракель Паласіо «Диво», Віват, 368 с.

Ціна: 119 грн*

Головний герой роману «Диво» — п'ятиласник на ім'я Огест Пуллмен, хворий на рідкісну хворобу. Риси обличчя хлопчика наче переплутані. Зазвичай це викликає в людей жах... Аж ось дитина потрапляє до звичайної школи, де на неї чекають нові труднощі, знайомства та ще багато чого. Читачі дізнаються, що почуття гумору й дружба можуть створити справжнє диво.

Книга буде цікавою не лише дітям, а й дорослим, адже прості істини, про які йде мова, ми досить часто забуваємо в повсякденному житті.

Книгу рекомендують для прочитання в школах, щоб пояснити дітям, що головне — не зовнішність, ате, що всередині.

Ірина Цілик «МІСТОрія однієї дружби», Видавництво Старого Лева, 128 с.

Ціна: 80 грн*

Кожен пізнає рідне місто по-своєму. Можна читати історичні розвідки, можна дозволити гід розповідати тобі про давнє минуле. А можна самому вирушити в мандри містом, прислухатися до його таємничого голосу і вивчати знаки, які воно тобі подає. Саме так і зробила десятирічна Таня — геройня повісті письменниці та кінорежисера Ірини Цілік. Таня знайомиться з Києвом і дізнається чимало його таємниць, адже її гід — голос самого міста. Справді кінематографічну та містерійну «МІСТОрію» намалювала Марися Рудська.

* Ціни в книгарнях можуть відрізнятися від вказаних

ВАРИЛА БОРЩ У ВЕЧІРНІЙ СУКНІ

Шоу-бізнес ■

Про те, як народна артистка перевтілюється у дбайливу господиню, та дружину, чарівницю та матір турецького володаря, Ольга Сумська розповіла на відкритті жіночого бізнес-центру

ІРИНА НЕБЕСНА, IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM, 0-98-950-56-57

До Тернополя Ольга Сумська приїхала на відкриття жіночого бізнес-центру «Новація». Як розповіли організатори, їхній вибір на Ольгу впав невипадково, адже вона встигає і грati в кіно, і бути хорошою господинею, і писати книги, які просто змітають із полиць книгарень.

— Так, справді, я з тих акторок, які намагаються всюди встигати, — розповідає Ольга. — Іноді бувало, що я у вечірній сукні і борщ варила, адже, окрім улюбленої професії, я і газдиня, і сама собі прес-аташе. Тому радію, що обрала саме таку професію, адже вона дозволяє бути ким-завгодно, головне — все робити за покликом серця.

Хоча насправді, зінється акторка, встига вона все ж не усе. Так, наприклад, хотіла би більше часу приділяти донькам та чоловіку.

— Я ніколи не вважала господарювання чимось героїчним. Це природна місія жінки, — каже Ольга. — Якщо вона виходить заміж, то має приділяти свій час близьким. Однак із моєю професією це не завжди вдається, бо іноді доводиться поїхати на тиждень чи навіть місяць на зйомки. Тому всі надії покладаю на чоловіка.

Старша донька Ольги — Антоніна — зараз живе у Москві. Однак

ІРИНА НЕБЕСНА

— Українська жінка приречена на успіх, — каже Ольга Сумська (зліва)

відстань не заважає їм спілкуватися.

— Не в кожній матері донька є її ж подругою. Хоча я багато чого не знаю про свою доньку, та намагаюся не втрачатися в її особисте життя. Вона має свої таємниці, про які не розповідає, бо береже мої нерви. Зрештою, пригадую себе молоду: коли виходила заміж, то просто поставила маму перед фактом. Однак ні те, що мій перший чоловік був старшим за мене на 16 років, ні те, що мав славу ловеласа, на мій вибір не вплинуло. Тому я шаную вибір моєї дитини.

І валіде, і чаклунка

Що ж до кар'єри, то акторка каже, що сумувати її ніколи — є багато досвіду і планів, адже на нові проекти погоджується із радістю. Вони відкривають нові горизонти. Так, наприклад, її дуже сподобався досвід озвучування фільмів.

— Я — офіційний голос валіде (мами — прим. Ред.) турецького султана Сулеймана, крім того, я озвучувала чаклунку Малефісенту в однійменному фільмі. До речі, під час озвучування зовсім по-іншому глянула на гру Анджеліни Джолі. Я зрозуміла, наскільки вона глибока і чуттєва.

Що ж до стосунків між українськими та російськими акторами, то Сумська стверджує: в Росії

зажди були актори, які підтримують українців, а судити за окремими людьми про всю плеяду зірок не варто.

— Нам тиснуть руки, кажуть, що моляться за нас, тому не треба думати, що там у нас немає підтримки. Вона є всюди, і в Росії в тому числі, — стверджує Ольга. — Кожен має свою громадянську позицію. Я знаю дуже багато російських акторів, які вірять, що колись це страхіття закінчиться і буде мир.

Не втрачає акторка віри і в український кінематограф, адже тепер українські актори переважно реалізовують себе у ньому. Хоча російські актори продовжують зніматися в наших фільмах.

— Фактично нічого не змінилося, в українських серіалах знімаються російські актори. Це віяння часу. Мир рано чи пізно настане, тож актори мають підтримувати одне одного. Миція акторів — надихати і підтримувати людей, пропагувати мир. Адже актори їздять у визволені міста з

виставами, ризикуючи життям, бо нас там чекають.

Російські актори нас підтримують

У політику Сумська не збирається. Каже, що вже намагалася потрапити туди, але виши сили її не пустили. Отже, і не варто.

— Я є корисною у своїй професії, задіяна у виставах, є гарні ролі та прем'єри. Наприклад, граю роль мами головного героя у серіалі «Останній москаль». До слова, Ігор Скрипко — російський актор, а як його полюбили в нас! І він відповідає взаємністю: майже вивчив українську і дуже цінує любов українського глядача.

Зара Ольга Сумська задумується над реалізацією ще однієї своєї ідеї — вона давно мріяла випустити свою колекцію одягу.

— Українки — багатоверстнатні, вони одержимі і завжди вірять у себе. Це і сонце, і місяць, і земля — все-все-все. Наши жінки — унікальні! — переконана Ольга Сумська.

ДОВІДКА

Ольга Сумська народилася 22 серпня 1966 року у Львові у сім'ї акторів. У 1987 р. закінчила акторський факультет Київського інституту театрального мистецтва

РЕЦЕНЗІЯ ЧИТАЧА

ВОЛОДИМИР ГЕВКО, РЕКЛАМІСТ

Тема хлопчиків-магів та їхньої дружби із демонами стара як світ — її чудово розкрили Роберт Аспрін у своїй серії «Міфологія» та усім відома Джоан Роулінг знаменитими історіями про Гаррі Поттера. Саме таїні залишився чимало його таємниць, адже її голос самого міста. Справді кінематографічну та містерійну «МІСТОрію» намалювала Марися Рудська.

прочитання магічної фрази або похибки у кресленні складних пентаклів.

Розкажу про всю трилогію, бо всі три книги нерозривно зв'язані між собою, герой мігруєть із однієї історії в іншу, як мандрівний цирк.

Дія відбувається у вигаданому Лондоні, де світом правлять маги, які нещадно експлуатують джинів, демонів та духів різного штибу. А ті, у свою чергу, намагаються відплатити їм тією ж манетою при найменшій помилці

у верхні ешелони влади та усі прикрі метаморфози, які можуть спіккати людину, яка отримує владу.

Особливої уваги заслуговує джин Бартимеус — вибухова суміш хитроців, тонкої іронії та кмітливості. Загартований у багатьох епічних боях і під час служби могутнім древнім правителем, він протягом тисячоліть не розгубив любов до жартів та лінонців.

Книжка буде цікавою для підлітків та дорослих, усіх, хто цінує якісне та захопливе чтиво.

Must read!

Якщо ви прочитали цікаву книгу і хочете поділитися враженням, надслійте свої рецензії разом із власним фото на скриньку: iugra.nebesna@gmail.com. Мотивуйте інших до читання якісної літератури!

facebook

ОЛЕНА ГЕРАСИМЕНКО,
ЖУРНАЛІСТ:

— Коли вибухнула ЧАЕС, я готувалася йти у перший клас. Пам'ятаю, як не дозволяли відчиняти на вітві кватирки у вікнах. Ми сиділи вдома. Дорослі щось між собою говорили, а ми нічого не розуміли. Було страшно. А потім у школі нам регулярно у медпункті видавали антистрес, такі манюсінські білі солодкі пігулки. Поруч із нами у

facebook

МИКОЛА ЛАЗАРОВИЧ, ВІКЛАДАЧ, ПРОФЕСОР
ТНЕУ, ДЕМОБІЛІЗОВАНІЙ ВОЇН АТО:

парках чи дворах бавились чужі діти, іх називали чорнобильцями... Але увесь жах катастрофи я зрозуміла тільки згодом. Мене по-дорослому вразила книжка В. Яворівського «Марія з полином в кінці століття». Я її прочитала десь у старших класах. Нині, коли дивлюсь «Розщеплені на атоми» (на «1+1»), просто ціпніють емоції.

Український воїн, Збройні сили України мають стати культовими в українському суспільстві. Тому вважаю ініціативу президента про те, що замість нової хвилі мобілізації нашим воякам збільшать грошове за-

безпечення, правильною. Вона дасть змогу не лише конкурувати за місце у війську, а й акумулювати там тих людей, для яких захист Батьківщини стане не лише обов'язком, не лише роботою, а й покликанням.

facebook

ГАННА ОСАДКО,
ПІСЬМЕННИЦЯ, ХУДОЖНИЦЯ:

— Я завжди знала, що викликаю в людей довіру, але щоби так, як не щодавно, — ніколи)

Поверталася з «Арсеналу», йшла через підземний переход, аж тут — жіночка мандарини продає. Дай, думаю, куплю. Купую, а вона: «Девушка! У вас таке лицо добре і чесне. Постойте тут замість мене, попро-

давайте! Мінут десять. Счас моя подружка має прийти, ми бистрінко чекушку хлопнемо за углом — і я сразу назад! Даже гроши у вас не взвиму за мандарини...».

Ледве відкараскалася. А мала ж шанс після автограф-сесії на «Арсеналі» ще провести таку ж сесію у підземці на станції метро «Арсенальна»

facebook

НАТАЛЯ ФЕДОРЦІВ,
ЖУРНАЛІСТ:

— Якби в аптеках було заведено лишати чайові, я би лишала молодому провізору з аптеки на Театральній. За те, що людина на своєму місці. Питаєш, чи є сироп такий-то. «На жаль, в нас нема» — і відразу каже, в якій з найближчих аптек є, не пропонуючи аналогів. Радиша, який вітамін С краще брати — той

«цукерковий» з дитинства чи в пігулках. «На ваш розсуд, але...» — і пояснює, в якому вітаміну С насправді більше...

Привітний, ввічливий, компетентний.

На жаль, частіше буває по-іншому... Коли після «сервісу» думаєш, чи не перевірити щитовидку, бо щось зачасто дратуюся?

facebook

ВОЛОДИМИР МОРОЗ,
ІСТОРИК, ЖУРНАЛІСТ:

— Купив собі в ужгородській книгарні «Кобзар» збірку творів будітеля XIX ст. Олександра Духновича. Твори творами, а от передмова мала б бути цікавою не тільки мені, а й СБУ.

Політичного русинства у «Кобзарі» повно: не тільки граматики, а й московофільство, і тексти з підміною історії, й перекривляннями. А поки вибирало собі

книгу, то ще й мимоволі послухав міні-лекцію продавця (вони там у «Кобзарі» російською говорять) іншому покупцю про русинів, які «нікуда не исчезли»... Спершу подумав, що ті продавці русинською мали б говорити, але ж згадав: русинство — то для місцевих. А браття-рускі, то так — волонтери «русињського світу».

facebook

ЛЮБОВ ЛАЗУКА,
ЖУРНАЛІСТ, ПОЕТКА:

— Закрити очі на всі конфлікти, війни, проблеми та епідемії — це саме тепер і треба ЄС. А роблять це для того, щоб не знизити рівень життя у межах Європейського Союзу. Саме за-

раз опускаються залізні завіси... А щоб ні в кого з європейців, бува, не запекло серце хоч би за дітками, які страждають, то медіа та політики не нав'язливо розпалюють ксенофобію.

— Якби в аптеках було заведено лишати чайові, я би лишала молодому провізору з аптеки на Театральній. За те, що людина на своєму місці. Питаєш, чи є сироп такий-то. «На жаль, в нас нема» — і відразу каже, в якій з найближчих аптек є, не пропонуючи аналогів. Радиша, який вітамін С краще брати — той

«цукерковий» з дитинства чи в пігулках. «На ваш розсуд, але...» — і пояснює, в якому вітаміну С насправді більше...

Привітний, ввічливий, компетентний.

На жаль, частіше буває по-іншому... Коли після «сервісу» думаєш, чи не перевірити щитовидку, бо щось зачасто дратуюся?

Сповідь конвеєрним методом

ІГОР ДУДА

Довжелезна черга, що витягнулася перед одним із місцевих храмів, викликала у мене, можливо, не дуже доречне запитання:

— До чого це люди... стоять? — запитав.

— Як то — до чого? — глянула на мене з явним нерозумінням і подивом літніх жінок. — До сповіді і причастя.

Знітившись власного невігластва, я відійшов трохи від сторони. Люди все підходили й підходили, черга ставала дедалі довшою. Час від часу чергова група заходила всередину церкви, а звідти виходили ті, хто завершив обряд. Усіма, вочевидь, керувало шире прагнення напередодні Великодня очистити душу від усього того, що об'єднане поняттям гріха, зрештою, отримати якусь психолічну релаксацію, яка конче

потребна у нашій суєтній, нервовій і не завжди позначеній любов'ю до близького буденниці. Саме цій меті й слугує сповідь.

«Але ж зачекай, — почув я шепіт отої скептичної істоти, яка сидить всередині кожного з нас, — наскільки я розумію, справжня спо-

рінніх осіб — чи не означає це неминуче знецінення ритуалу сповіді?»

...Чергова партія грішних обивателів (хто з нас, скажіть, без гріха?) за тихою командою священика з'юри-милася по один бік церкви. З іншого боку залишений вузький прохід для тих, хто вже завершив обряд. Коротенький інструктаж, зачитування довгенького списку гріхів і неблаговидних діянь, проти яких кожен подумки

має поставити свою персональну «галочку», пожертва на храм, називанням свого імені, причастя, і — на віхід. А там уже чекає нова група. Та й черга зовсім не стала коротшою — процес іде безперервно. Мабуть, люди після такого ритуалу відчувають просвітлення й наближення до Творця. Тому він, вочевидь, має право на існування. Тільки

от чи це є сповідю в її істинному розумінні?

від — це максимально відверта і некаплива розмова віч-на-віч зі священиком. Він є представником Все-вишнього на землі, йому ти довіряєш і відкриваєш усі найпотаємніші комірки й сковки своєї душі, від нього чекаєш слів розради й поради — слабка ж бо людська

полегкість. Але то була втамнічена розмова двох людей, вірянина і духівника. І саме такою вона, по ідеї, й повинна бути, адже лише в атмосфері тиші, наодинці зі слугою Господнім може людина, що називається, розкрити себе. А робити це в присутності багатьох сто-

**Колонка
Олександра
Вільчинського**

Дике поле

Отож що ми маємо сьогодні? Якщо про уряд, то його можна було б і не міняти. Звичайно, скидається на те, що просто помстилися Яценюку за його українськість, бо ж ліліпутін і Ко не подобалися гострі спікі екс-прем'єра та його перемога у газовій війні. Такого, звісно, не пробачають. Втім, Яценюк найважчую частину роботи виконав, зібраав на себе увесь негатив щодо підвищення цін і, як і обіцяв, пішов. Та новий уряд, як бачимо, продовжує робити те саме, але словами росіян уже не чіпає. Що не кажіть, а в російськомовних ментальна залежність від метрополії. Та нехай уже, лише б не міняли курсу.

Щодо свободи слова і Шустера, то, звичайно, коли уже стільки шоуменів, а тепер забороняти, то просто смішно виглядає. Хоча, мабуть, не мене одного шляхи трафляють, що вони до нас ото йдуть і отримують дозвіл на роботу, а нашою мови вчити не хочу. А варто було б поставити таку умову і Киселеву, і Шустеру, і навіть Ганапольському, який у своїй програмі хоча часом і переходить на українську, але, швидше, як виняток. Так само, як давно пора прийняти Закон, який заохочував би телеканали знімати по одному українському серіалу на рік, хоча б по одному. І тоді за кілька років ми цілком витісніли б продукцію орків з нашого телевізу.

А то виходить, що на Донбасі ми з ними воюємо й водночас їхніми серіалами густо за... но у нашому телепросторі. А сам Донбас тим часом, на жаль, все більше стає схожим на Дике поле, те, від якого їхали боронити Україну козаки у XVII сторіччі. Тепер воно лише змістилося на схід.

**Колонка
Світлани
Гривас**

Гикається... качкам

Мабуть, коли Кабмін нещодавно підняв ціну на газ, то матюкнулось пів-України. Хтось вголос, хтось — упіголоса, інші — подумки. Відправили, так би мовити, величезний злий посил у Всесвіт: «А щоб вас качка колнула!».

Бо хоч наш народ уже й не здивується такими сюрпризами, але імунітет до таких «подарунків» не виробляється. Хтось, почувши про чергове подорожчання чогось, іронізує. Хтось, почувши, рве волосся. Хтось змушує всіх качок країни гикати, просячи у Всесвіту, щоб ті копнули депутатів, Кабмін, президента. По-різному сприймаємо, але байдужих не лишається. Хіба діти. І то, якщо батьки обмежать їх у цукерках, походах на атракціони, бо «щось впадає подорожчало», то і діти проситимуть... качок, щоб ті відкопали депутатів, Кабмін, президента.

Що ж зробиш — пороблено Україні. Як то кажуть — пороблено і задавлено. За які реформи не бралися б, куди б країну не вели, усе чомусь закінчується економічною дупою. Ну, принаймні для народу. Відтак пессимісти за таких умов стріляються, а оптимісти починають шукати нові джерела заробітку. Так і живемо.

Мабуть, періодичні нагадування владі від народу про мету її обрання недієві. Ну, не доходить, що «вони» там сидять, щоб ми тут жили краще, а не навпаки. Тому треба якось нагадувати їм інакше, простіше, доступніше. Як людям. Як індивідуальностям зі своїми страхами і віруваннями. Приміром, про те, що всі ми приходимо у цей світ однаково і йдемо звідси однаково також. Ніхто «зайвого, накраденого» пронести не зможе, а от пам'ять про себе залишає...

«БУТИ УКРАЇНЦЕМ В МЕКСИЦІ ПРИЄМНО»

Діаспора ■ Невеликою, але активною є українська громада в Мексиці. Мексиканські українці беруть участь у фестивалях і мають своїх кулінарів

У Мехіко, Гвадалахарі Керетаро, Монтерей, Канкуні та інших містах живуть українці в Мексиці. Їх у цій країні — від 400 до 1500 осіб. Адже не всі зареєстровані у посольстві України, а облік провести важко.

У групі «Українці в Мексиці» у Facebook є 500 учасників. Про життя мексиканських українців розмовляємо із активісткою громади Вірою Івановою-Целіс.

— Чи існує організоване культурне життя українців?

— У столиці деякі заходи організовує наше посольство, в інших містах, як то у нас, у Гвадалахарі — самі все робимо. Раніше українці зустрічались з росіянами, білорусами, вірменами, прибалтійцями. Після того, як почалась війна, і коли в Гвадалахарі з'явилось більше активних українців, ми почали збиратись самі — робили Різдвяний вечорниці, дивилися з дітьми українські фільми, святкували Великдень. Кілька місяців тому створили «Маленьку школу». Дітей вчать читати, писати, про традиції та відомих людей України. Батькам важливо, щоб діти не втрачали зв'язку з Україною.

Недавно в різних містах Мексики відбувались фестивалі міжнародної кухні. У Гвадалахарі Україна брала участь вперше. Ми частували мексиканців борщем, варениками, узваром, пиріжка-

ми, налисниками та медівником. Борщ продали за кілька годин, за варениками до нашого стенду приходили і канадійці, і росіяни.

У Гвадалахарі є українські кулінари в яких замовляємо вареники, налисники, квашену капусту тощо.

— Чи важко адаптуватися?

— Мені було не важко, ми з іншими українцями часто говоримо про те, наскільки наші культури подібні. Сім'я моого чоловіка мене дуже гарно прийняла, свекри до мене відносяться як до власної доньки. Едине що, тут зовсім інший клімат та їжа. Дуже активне сонце. В культурному плані люди тут відкриті, привітні й працьовиті.

— Як місцеві ставляться до українців? Чи існують стереотипи?

— Стереотипів немає, бо мало-хто знає де Україна. Люди знають про СРСР, Росію. Союз та комунізм для багатьох тут це щось прекрасне та романтичне, бо, мовляв, усі рівні, на всіх все вистачає. Такі стереотипи я тут при можливості ламаю.

Хоча є мексиканці, що знають про сучасну Україну дуже багато. Недавно я познайомилася з хлопчиною, який розбирається в українському кінематографі. На фестивалі культур до мене підійшов інший, який знає трохи українську мову. Сказав, що знає сім мов.

Мій чоловік пояснив, що для багатьох наш регіон, край моделей — високих та синьооких. У Мексиці є культ білої людини. Чим світліша в тебе шкіра, волосся та очі, тим ймовірніше, що ти з багатої родини і живеш у достатку. Таких людей називають гуеро (а). Бабіці деколи до мене підходять і кажуть, яка гарна гуеріта.

— Ким працюють українці?

— Найчастіше в сфері ІТ, інженерами, є багато наших викладачів. Багато-хто працює в сфері туризму чи ресторанному бізнесі.

— Які професії престижні?

— Найпрестижніша робота, мабуть, лікар. Лікарі, що працюють в державних лікарнях, заробляють близько 200 долларів. Приватні — більше, включаючи стоматологів. Добре заробляють хороши інженери та викладачі-дослідники. Їх зарплатні 3–4 тисяч долларів.

— У чому найбільші досягнення/ проблеми українців у цій країні?

— Я запитувала тутешніх українців про те, які у них тут проблеми, аби відповісти на це запитання. Відповіли, що основна проблема це те, що в Мексиці немає сала.

Дослідженням є те, що ми тут самоорганізовуємося і заявляємо про себе. Беремо участь у фестивалях, розповідаємо про свою культуру, частуємо своїми стравами. Є дуже активні учасники громади, які все організовують незважаючи на те, що багато працюють і мають сім'ї.

Для мексиканців, яких ми зустрічаємо, українці успішні та незвичні. На нас завжди звертають увагу, в хорошому сенсі. Бути українцем в Мексиці приемно.

— Якими є соціальні стандарти зарплати в Мексиці?

— Мінімільна зарплата тут десь 116 доларів, але з вищою освітою та знанням іноземної можна краще заробити. Більшість моїх знайомих заробляє 1000–2000 долларів. Найдешевші квартири (две спальні) у непрестижному районі можна зняти за 250 доларів, невеличкі будиночки — 400 доларів, за 1,5–2 тисячі можна зняти більші будинки з басейнами в престижному районі. Багато молодих людей купують будинок у кредит.

— Чим Мексика може бути цікавою українському бізнесу?

— Як на мене, тут можна було б продавати український шоколад. В супермаркетах в основному тут продають американський шоколад, який на смак такий собі. Є хороший німецький, який дорож-

чий. Наш шоколад найкращий за смаком і порівняно недорогий.

— Скільки коштує віза в Мексику і чи важко туди дістатися?

— Віза в Мексику з одноразовим в'їздом безкоштовна. Це практично електронний дозвіл на в'їзд. Потрібно зайти на сайт мексиканського посольства, заповіти анкету та видрукувати. З таким дозволом можна перебувати в Мексиці до півроку.

— Що знають у Мексиці про теперішні події в Україні і як їх тлумачать?

— Майже нічого не знають. Коли питаютимуть чи Україна, то біля Росії, я кажу що так, але між нами війна. Після цього вже нічого не питаютимуться.

РОЗМОВЛЯВ ВОЛОДИМИР МОРОЗ,
0-67-307-55-58

Мексиканська страва
guacamole

Складники:

- 3 стиглих плоди авокадо (якщо тверді, почекати день-три, поки не стануть м'якими, не тримати в холодильнику, краще завернуті в газету і залишити назовні).
- Середня цибулина, дрібно порізана
- Дві столові ложки подрібненого сілантро (ще називають кінзою, рослина коріандру)
- Сок одного лайму (або половини лимона)
- Сіль за смаком
- подрібнена половина гострого зеленого перцю (зовсім трошки якщо червоний). Якщо занадто гостро, можна не додавати.
- Два дрібно порізаних помідори.

Приготування:

Авокадо розрізати на половинки, виділити кістку, м'якоть розім'яти вилкою в пюре. Змішати з іншими складниками. Подавати з чіпсами, як додаток до телятини, можна як складник бутерброда.

ПРОГРАМА ФЕСТИВАЛЮ «Ї» У ТЕРНОПОЛІ

Культура ■

Мистецький фестиваль «Ї» пройде у Тернополі 6-8 травня 2016 року. Свої таланти представлять як місцеві літератори, музиканти, виконавці, художники, так і численні гості

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, ІРИНА НЕБЕСНА,
0-67-307-55-58, WOLODYMUR.
MOROZ@GMAIL.COM

У програмі «Ї» — презентації книг, поетичні читання, зустрічі з авторами, концерти, дискусії та багато інших варіантів мистецького дозвілля. Квитки на три дні фестивалю коштують 300-400 грн. Їх можна придбати на сайті культивід: festivalji.com.ua.

Організатори фесту обіцяють багато цікавих подій: нічні кінопокази, поетичний марафон, дискусії на різні теми, презентації книг та мистецьких проектів, а також насичену музичну програму.

— Події відбудуться у різних локаціях, — розповідає один із організаторів фесту Василь Томчишин. — Наприклад, «Ніч кіно» відбудеться в Українському домі «Перемога», вечірня програма, яка стартуватиме о 16.00, — у драмтеатрі. Крім того, будуть презентації та творчі зустрічі, здебільшого в книгарні «Є», «Бункермузі» та «Скоріні». А от різноманітні дискусії ми влаштуємо в «Євростудіях» ТНЕУ — щоб цього разу там помістилися усі охочі приїднатися до розмови та послухати думки спікерів.

Серед учасників будуть як українські митці, так і гости з-за кордону. Наприклад, до Тернополя знову завітають Андрей Хаданович та Віталій Рижков, які так сподобалися глядачам минулоріч

— Знову прийдуть автори із Польщі, — каже один з організаторів Юрій Матевошук. — Наприклад, Земовіт Щерек, відомий в Україні завдяки своїй книзі «Прийде Мордор і всіх нас з'їсть», він проведе її репрезентацію. Буде також і досить рідкісний гісті для таких заходів — Дмитрій Кузьмін, російський автор, який зараз мешкає у Латвії.

Організатори обіцяють, що роль письменників виконають ті люди, яких передусім сприймають як музикантів. Так, гість «Ї» Олександр Сидоренко («Фоззі» із гурту «ТНМК») є автором п'яти книг, хоча про це мало хто знає. А от письменник Павло Коробчуку грає на барабанах у гурті Drunk&Drowned, який також є учасником фесту.

Нагадаємо, фестиваль «Ї» проводять у нашому місті вже кілька років поспіль. Всі зустрічі та концерти у рамках фестивалю проходять з аншлагами та збирають все більше глядачів.

6 травня	12.00-12.50	Відкриття фестивалю	драмтеатр
	13.00-13.50	Любор Якимчук, Олеся Здоровецька: поетично-музичний перформанс «Абрикоси Донбасу. Спільнє»	драмтеатр
	14.00-14.50	Виступ Олександра Сміка та презентація музичного альбому «Порохи на сонці»	драмтеатр
	14.00-14.50	Презентація благодійного фонду «Добра листівка» від Іллі Стронговського та Лілії Омельяненко	Ресторан-бар-гalerie «Бункермуз», бульв. Т. Шевченка, 11
	15.00-15.50	Авторський концерт Єгора Грушини	драмтеатр
	15.00-15.50	Зустріч із польським письменником Земовітом Щереком та презентація книжки «Прийде Мордор і нас з'їсть»	Книгарня «Є», вул. Валова, 5-9
	16.00-16.50	Авторська зустріч з письменником Максом Кідруком	драмтеатр
	17.00-17.50	Поетичний тандем: Маріанна Кіяновська та Мар'яна Савка	драмтеатр
	18.00-18.50	Творчий вечір Івана Байдака та Романа Штігера і презентація книг «Псевдонім» та «невірші.2.0»	драмтеатр
	19.00-19.50	Творчий вечір польських поетів Адама Відемана та Ярослава Міколаєвського і презентація книг «Нове помешкання» та «Хребет моєї дружини»	драмтеатр
	20.00-20.50	Творчий вечір польських поетів Адама Відемана та Ярослава Міколаєвського і презентація книг «Нове помешкання» та «Хребет моєї дружини»	драмтеатр
	20.00-20.50	Виступ гурту «Шафа шамана»	драмтеатр
	21.00-21.50	Поетичний марафон учасників фестивалю: Зоряна Біндас, Олександр Ірванець, Сергій Лазо, Мар'яна Максим'як, Іван Малкович, Тарас Малкович, Олександр Смік, Ілля Стронговський Олександр Фраze-Фразенко, Микола Шпаковський, Любов Якимчук	драмтеатр
	22.00-22.50	Акустичний виступ гурту EPOLETS	драмтеатр
	23.00-23.50	Виступ Los Colorados та святкування дев'ятиріччя гурту	драмтеатр
7 травня	00.00-05.00	Ніч кіно — показ фільмів «Дім на сімох вітрах», «Коли-небудь ми станемо щасливим», «Чубай», «Розмови на серйозні теми», «Ім'я води»	Український дім «Перемога»
	10.00-11.50	Виступ учасників молодіжної сцени мистецького фестивалю «Ї»: Даша Бялькевич, Юрій Вітяк, Роман Воробйов, Джон Гнатів, Катерина Грушовська, Валерія Данілевіч, Олег Дорош, Ія Кива, Анна Лисенко, Морі, Ніколассон, Ольга Перехрест, Ско Рік, Кет Танчак, Іолана Тимошко	Клуб та мистецьке об'єднання «Коза»
	12.00-12.50	Лекція Пйотра Марецького «Текстуальні демосцени»	«Бункермуз»
	12.00-12.50	Творча зустріч із Юрієм Винничуком та презентація книги «Аптекар»	Книгарня «Є»
	13.00-13.50	Творча зустріч з Олексієм Чупою та презентація книги «Вишня і я».	Книгарня «Є»
	13.00-13.50	Творча зустріч із Катериною Бабкіною та презентація книги «Щасливі голі люди».	«Бункермуз»
	14.00-14.50	Творча зустріч та презентація книг Олександра Михеда «Понтійзм» та «Астра».	Книгарня «Є»
	14.00-14.50	Творча зустріч та презентація книги Надії Сеньовської «Оптимістичні подорожі довоєнною Україною»	Кав'ярня-ресторація «Скоріні», вул. Сагайдачного, 1
	15.00-16.30	Презентація-дискусія книжки Юрія Іздрика «Summa» (у співавторстві з Євгенієм Нестерович) і поетичної збірки Ірини Цілік «Глибина різкості» (у рамках проекту "Мережа" Міжнародної літературної корпорації MERIDIAN CERNOWITZ)	«Бункермуз»
	16.00-16.50	«Стріт-арт: діалог з містом» — авторська зустріч із харківським художником Гамлетом	Книгарня «Є»
	16.00-16.50	Виступ гурту Drunk&Drowned	драмтеатр
	17.00-17.50	Творча зустріч з письменником та фронтменом гурту «ТНМК» Фоззі	драмтеатр
	18.00-18.50	Авторський вечір Сергія Жадана. Нові вірші	драмтеатр
	19.00-19.50	Виступ гурту «ПНД — Пісні наших днів»	драмтеатр
	20.00-21.50	Поетичний марафон учасників фестивалю: Катерина Бабкіна, Юрій Винничук, Адам Відеман, Юрій Завадський, Юрій Іздрик, Олександр Ірванець, Галина Кruk, Маріанна Кіяновська, Дмитрій Кузьмін, Дмитро Лазуткін, Іван Малкович, Ярослав Міколаєвський, Віталій Рижков, Андрей Хаданович, Олексій Чупа	драмтеатр
	22.00-22.55	Виступ гурту Vivienne Mort	драмтеатр
8 травня	00.00-01.50	«ПОЕТИЧНІ ДВОТИСЯЧНИКИ»: Дмитро Лазуткін, Павло Коробчуку, Олег Коцарев, Богдан-Олег Горобчук, Юлія Стаківська, Сергій Прилуцький, Олена Степаненко, Юлія Мусаковська, Ілля Стронговський	«Перемога»
	02.00-02.50	Виступ гурту Drum Tiatr	«Перемога»
	03.00-04.50	«ПОЕТИЧНІ ДВОТИСЯЧІДЕСЯТНИКИ»: Богдан Боденчук, Оксана Гаджій, Ярослав Гадзінський, Вікторія Дикобраз, Елла Євтушенко, Михайло Жаржайлло, Юлія Іванчук, Тарас Малкович, Юрій Матевошук, Лесік Панасюк, Заза Пауалішвілі, Григорій Семенчук	«Перемога»
	05.00-05.50	Юрій Завадський та гурт ZSUFF	«Перемога»
	10.00-11.50	Дискусія на тему: «Інтеграція української культури на захід: питання-відповіді» Учасники: Владислав Ахроменко, Адам Відеман, Олександр Ірванець, Маріанна Кіяновська, Дмитрій Кузьмін, Іван Леньо, Іван Малкович, Ярослав Мельник, Ярослав Міколаєвський, Тарас Прохасько, Олександр Смік, Андрей Хаданович	ТНЕУ «Євростудії», бульв. Т. Шевченка, 9
	12.00-12.50	Презентація проекту «Аграфка» від Андрія Лесіва та Романи Романишин	«Бункермуз»
	12.00-12.50	Творча зустріч з Тарасом Прохаськом та презентація його книги «Радість контакту»	Книгарня «Є»
	13.00-13.50	Презентація книжки Євгенії Сенік «Країна У або казки чужим дітям»	«Скоріні»
	13.00-13.50	Презентація книжки Ярослава Мельника «Маша, або Постфашизм».	Книгарня «Є»
	14.00-14.50	Презентація книжки Ірини Мацко «Мигдалі для серця»	«Бункермуз»
	14.00-14.50	Презентація книжки Владислава Ахроменка «Теорія змови»	«Скоріні»
	15.00-15.50	Творча зустріч із Василем Шклярем та презентація книги «Чорне сонце»	«Перемога»
	15.00-15.50	Презентація книги-альбому Віктора Неборака NeBorock DVA	Книгарня «Є»
	16.00-16.50	Акустичний виступ Христини Халімовоної	драмтеатр
	17.00-17.50	Творчий вечір Дмитрія Кузьміна (Росія/Латвія) та резентація його книжки	драмтеатр
	18.00-18.50	«Пісні білоруських жидобандерівців»: Леонард Коен, Сергій Гензбур, Андрей Хаданович. Презентація книжки Андрея Хадановича «Цягнік Чыкага-Токіё»	драмтеатр
	19.00-19.50	Презентація «Української поетичної антології» від видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» за участі Івана Малковича, Олександра Ірванца, Віктора Неборака	драмтеатр
	20.00-21.50	Акустичний виступ Жені Галича (гурт O. Torvald)	драмтеатр
	22.30-23.55	Виступ гурту Kozak System та поетичні читання Дмитра Лазуткіна	драмтеатр
	22.30-23.55	Виступ гурту Kozak System та поетичні читання Дмитра Лазуткіна	драмтеатр
	22.30-23.55	Виступ гурту Kozak System та поетичні читання Дмитра Лазуткіна	драмтеатр

Панорама «Сонячного» пляжу у Заліщиках. Для туристів намагалися облаштовувати якнайкращі умови, але водночас зберегти особливий дух «дикого» відпочинку

ЗАБУТИЙ РАЙ

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58,
 WOLODYMIR.MOROZ@G MAIL.COM

«Вирощують тут найшляхетніші сорти яблуні, груш, також абрикосів, виноград, дині і кавуни, помідори, котрі раніше досягають, парижу, баклажани та інші. Плоди та вказані овочі відзначаються яскравими кольорами, високою цукристістю та ароматом. Тут варто особливо відзначити абрикосові плантації, продукція з яких минулого року виносила 70 10-тонних вагонів, а з розростанням дерев може досягнути значно вищого рівня...», — читаємо у брошурі

Winobranie w Zaleszczykach 1937-go.

Тоді виробники із півдня сучасної Тернопільщини із нетерпінням очікували збільшення врожаїв і вже готувалися експортувати сухофрукти та варення до північних балтійських країн і Скандинавії. Так само вирощували черешні, вишні. У 1933-34 роках влада запросила кілька десятків найманіх фахівців баштанної справи для облаштування плантацій динь.

Виноград — діло стратегічне

Стратегічним продуктом для розвитку «Теплого Поділля» тоді

вважали виноград.

«Справу цю слід тлумачити не тільки як засіб піднесення добробуту місцевого населення, але як засіб загальнодержавний, оскільки відповідний розвиток виноградних плантацій може безперечно унезалежнити Польщу (Галичина і Волинь тоді входили до Польщі — прим. авт.) від імпорту десертного винограду», — йдеться у тій же брошурі.

У ті часи навіть рахували, що біля Дністра є 1500 га, придатних для виноградарства, а за річного імпорту винограду у кількості 1500 вагонів на Тернопільщині могли б

вирощувати 1200 вагонів!

Уже здавна над Дністром були виноградники в Заліщиках, Окоціях і Зозулинцях. Останній займав площа 10 га та успішно конкурував із угорським виноградом на ринках Чернівців. Згодом діяли винниці у Хмелевій, Дзвинячі, Висіці, Милівцях, Лисичниках, Шутромінцях, Торському, Дзвенигороді, Горошовій, Бабинцях та інших селах. Виноград із Тернопільщини досягав наприкінці серпня — 20-х числах вересня. І в цей період у Заліщиках влаштовували Свято збору винограду — аtrakцію для численних у ті часи туристів.

Сонячні й тінисті пляжі

Заліщики та околиці у 1930-ті поступово ставали популярним курортом із багатьма садибами для відвідувачів, кафе та ресторанами. До міста курсував швидкісний потяг зі Львова «Люксторпеда», який розвивав швидкість до 120 км/год. Іздили туди як у відпустку, так і за рекомендаціями лікарів.

«Яр Дністра може слугувати для тих же засобів, що й узбережжя Середземного і Чорного морів. Тут можна успішно лікувати усі хвороби, що потребують сонячних і

«Тінистий» пляж — за Дністром уже була Румунія, яка тоді займала Буковину

Затишні місця під скелями — камінь нагрівався і створював додатковий комфорт

повітряних ванн, купелей у теплих ріках. Серед усього варто відзначити легкі форми туберкульозу залоз, кісток і суглобів, золотуху, подагра, ожиріння, деякі хвороби нирок, ревматизм м'язів і суглобів...», — йшлося у книзі Йосифа Шварца «Заліщики та околиця», виданій у 1931 році.

У самих Заліщиках функціонували пляжі «Тінистий» і «Сонячний», які вирізнялися чистотою та зручністю — тут можна було винайняти шезлонг і, лежачи під теплим промінням подільського сонця, слухати музику оркестру, що грав поряд. Хто забажав — купався у Дністрі або ж плавав рікою у човні.

На екскурсію возами

Аби не знудитися, туристи з-над Дністра часто вибиралися на велики мандрівки.

«Заліщики є відмінним місцем для початку численних подорожей яристими околицями Поділля, — написано у «Заліщики та околиця». — Далі мандрівки можна проводити автомобілем, візком або сільським возом. Останній варіант проїзду є найдешевшим, хоча і найменш вигідним. Підводи найкраще замовляти у селі Доброяни. Ціна 10-14 злотих за день за драбинчастий віз для семи осіб. Щосуботи є цілоденні збірні виїзди автобусами до Кривча або Окопів Святої Трійці, які організовує заліщицький відділ Подільського туристично-краєзнавчого товариства, зголошуватися у бюро оздоровчої комісії».

«Класичний» краєвид Заліщиків — із цієї гори місто й досі охоче фоткають туристи

Окрім піщаних, був ще й кам'яний пляж

Свято збору винограду

ТУРИСТИВ

Жителі Заліщиків та околиць дефілювали для приїжджих у національних костюмах

Фігура святого Онуфрія у скелях

Врохай винограду перетворювали на веселе свято

РЕТРО НОВИНИ

Тернопіль, 3 травня 1919

• В критичну хвилю для держави прикладаються (говоримо про Наддніпрянську Україну) до керми держави помірковані соціалістичні і демократичні партії, а соціалісти “чистої води” з капціскою психологією солідарно... творять перевороти. Це партійне інтриганство мало намір пустити коріння на Галицькій землі, але не знайшло придатного ґрунту... Але ми віримо, що наші Наддніпрянці зрозуміють серйозність моменту і перестануть забавлятись партійними ворожечами, а візьмуть приклад постійності в галицьких державних мужів...

“Українські вісти”, 4 травня 1919 року

Скромні бандити

• Цими днями напали на шляху між Яворовом і Немировом бандити на Гершка Ретіга з Яворова Старого і хотіли ограбити його зі золотого годинника та мошонки. Купець поторгувався і дав їм відступного... 50 сотиків.

“Діло”, 5 травня 1929 року

З сезоном спеки

• Не один матиме нові клопоти як позбутись веснянок і ряботиння на лиці. Великою жертвою є для людей зріктись сонячних купелів з остраху, що зіпсують собі церу. Виявилось, що велика скількість препаратів вихвалюваних не дала сподіваного наслідку і спричинила прикір шкірні виприски.

“Діло”, 5 травня 1929 року

Є чи нема?

• Старшина кружка “Рідної Школи” в Тернополі віднеслась до “Української Бесіди з проханням відступити їй одну кімнату на півтора місяця для ведення підготовчого курсу для дівчат. Виділ “Бесіди” відмовив... З письма виходить спочатку, що нема кімнати, а прикінці, що є кімната, але власитель не годиться її відступити.

“Діло”, 6 травня 1929 року

Арештування

• В “Ділі” була важка загадка про арешти серед української гімназійної молоді в Тернополі в другій половині квітня і з початком травня. Під замітом приналежності до УВО (Української військової організації — прим. ред.). 9 травня ароєштовано знова чотирьох учнів української державної гімназії в Тернополі. Можна вже нині прияти як у двох анальгічних випадках з цеї самої гімназії з листопада 1928 і січня 1929... що прокурор не знайде і тепер знамен головної зради. А діти потратять рік шкільної науки, а деякі і здоровля.

“Діло”, 15 травня 1929 року

Нові винаходи

• Професор фізики університету в Бельонії Майорана здав перед Академією в Римі справоздання із нового винаходу: є це система бездротового телефону при помочі незримих ультрафіолетових промінів, широковживаних.

“Діло”, 8 травня 1927 року

КІНО

 кінотеатр
Сінема Сіті

тел. 47-77-37, квитки — 30-65 грн

«Нестерпні леді»Комедія, 4 травня,
поч. — 14.30, 21.00, 23.45**«Мисливець
і Снігова королева»**Драма, пригоди, фентезі,
екшн, 4 травня, поч. — 10.20,
14.40, 16.50, 19.00, 21.20**«Чудеса з небес»**Драма, 4 травня,
поч. — 12.20, 19.15, 21.35**«Ретчет і Кланк:
Галактичні рейнджери»**Анімація, пригоди, 4 травня,
поч. — 10.00, 12.40, 17.00**«Хардкор»**Бойовик, фантастика,
4 травня, поч. — 19.40,
21.40, 23.40**«Перший месник:
Протистояння»**Трилер, фантастика, екшн,
з 5 травня**«Вовки та вівці: ме-е-га
перетворення»**Анімація, комедія, сімейний,
4 травня, поч. — 12.00, 15.50

кінотеатр

Палац кіно

тел. 52-33-33, квитки — 25 грн

МультфільмНа замовлення, 4 травня,
поч. — 14.30**«Крим. Як це було»**Документальний фільм,
4 травня, поч. — 18.00**«Гамер»**Драма Олега Сенцова,
4 травня, поч. — 16.00, 19.30**Читатиме Подерв'янський**Концерт буде в Українсько-
му домі «Перемога» 14
травня. Початок — о 19.00.
Квитки: 150-300 грн.

Єдиний живий класик української літератури прочитає свої епічні твори. Лесь Подерв'янський відомий за п'єсами з великою кількістю ненормативної лексики. Серед них «Гамлєт», «Павлік Морозов», «Кацапи». Квитки — у ЦУМі (відділ Konica) та на gastroli.ua.

Мистецький фестиваль «Ї»

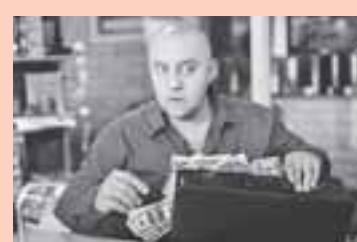
Фестиваль відбудеться 6-8 травня у приміщенні драмтеатру. Квиток на всі події фестивалю — від 300 грн. 36 годин музики та літератури разом з Kozak System, Viviane Mort, Epolets, Шклярем, Винничуком, Малковичем, Іздриком, Жаданом, Фоззі, Кідроком. Квитки — festivalji.com.ua.

Заспіває Василь Зінкевич

Концерт народного артиста Василя Зінкевича буде у ПК «Березіль» 16 травня. Початок — о 18.30. Квитки — від 60 грн. Разом із улюбленицем тернопільської публіки виступатимуть ансамблі «Гуцулія» та «Надзбуранчанка». Квитки — у касі ПК «Березіль» та філармонії.

Loboda з «Пора домой»

Світлана Лобода завітає до Тернополя у межах всеукраїнського туру. Концерт буде у концерт-холі «Подоляні» 13 травня. Початок — о 20.00. Квитки: 450-950 грн. Співачка готує яскраве шоу, шалену енергетику та підбірку драматичних композицій. Квитки — у ЦУМі та на karabas.com.

Смішить «Дизель-Шоу»

Гумористи виступлять у ПК «Березіль» 13 травня. Початок — о 19.00. Квитки: 100-330 грн. Жарти «Дизеля» на зрозумілі та близькі для кожного теми, цікаві чоловіка та жінкам. Концерти гумористів — багато інтерактивних конкурсів та постановок. Квитки — у касі ПК «Березіль» та на karabas.com.

Приїде Ніна Матвієнко

Концерт народної артистки Ніни Матвієнко буде у ПК «Березіль» 23 травня. Початок — о 19.00. Квитки: 100-300 грн. Володарка найбільш відізваних народного голосу України презентує тернополянам програму «Вінок моого життя». Гість концерту — Діма Андрієць. Квитки — у касі ПК «Березіль».

КЛУБИ

ALLURE CLUBпросп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57**Найкращі ведучі**

Вечірку "Країці МС України" проводять щосуботи. На відівідувачів чекають МС з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси. Гостей розважатимуть DJ Sensey і Dj Misha Breez. Початок — о 22.00. Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14,
тел. 067-350-18-81**The Subbotage Party**

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу музику за останні 30 років. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призамі. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗбульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують дів з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

BOMBA, НІЧНИЙ КЛУБвул. Братів Гжицьких, 3,
тел. 096-300-11-55.**Ночі флірту**

Щонеділі — розкіш та запальні вечірки. Вхід для хлопців — від 20 грн, для дівчат — до 23.00 — безкоштовно, після 23.00 — від 20 грн.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

«Христос воскрес»

Святковий великодній концерт буде у філармонії 5 травня. Початок — о 18.30. У першому відділі виступатиме камерний хор філармонії під керівництвом головного диригента, народного артиста України Богдана Іваноньківа. У другому відділі — академічний ансамбл народної пісні і танцю «Візерунок». Художній керівник, заслужений артист України Мирослав Бабчук. Квитки — у касі філармонії. Довідки за телефонами: 52-07-48, 52-61-09.

ВИСТАВКИ

Immanuel

Сакральний живопис Олени Смаги, галерея «Бункермуз»

Іван Марчук

Персональна виставка, Артгалерея

«Відлуння Чорнобильської трагедії»

Фондові матеріали, краєзнавчий музей

«Іван Верхратський — видатний природодослідник»

До 170-річчя з дня народження, краєзнавчий музей

До 130-річчя від дня народження художника Т. Ваціка

Фондові матеріали, краєзнавчий музей

«Малярство»

Твори А. Рудницького (Бучач), художній музей

25-та великоднія виставка писанок і листівок

Фондові матеріали, художній музей

ТЕАТР**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА**

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66,

квитки від 50 до 80 грн, поч. — 17.00

«Сватання на Гончарівці»

Музична комедія, Г. Квітка-Основ'яненко, 5 травня

«Пошилися в дурні»

Музична комедія-жарт, М. Кропивницький, 11 травня

«Дитина в дарунок»

Трагікомедія на дві дії, М. Лисак, 15 травня

«Тітка Чарлі»

Комедія, Брэндон Томас, 18 травня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15).

Тел. 52-49-54, квитки — 20 грн,

поч. — 12.00, 14.30

«Фараони»

Музична комедія, О. Коломієць, 4, 14 травня

«Веселе мишеня»

Казка-комедія, Ю. Чеповецький, 8 травня

КУРЯЧА ГРУДИНКА ПІД ВЕРШКОВИМ СОУСОМ

Смачно ■ «RIA плюс» розповідає про приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 098-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@GMAIL.COM

Куряча грудинка під вершковим соусом — новинка меню кафе „Фан фан”, що на вул. Руській.

Готує смаколик кухар Андрій Коченаш. Спочатку він зачищає м'ясо від плів, маринує у прянощах і солі. Потім обсмажує курятину на розпечений сковороді з обох боків до появи рум'яної скоринки.

Поки м'ясо смажиться, кухар готує соус. Свіжозварену броколі обсмажує у каструльці, гриби — у сковороді. Як тільки вони підрум'янилися, хлопець перекладає їх до броколі. Відразу додає вершки і подрібнені сири. Ретельно помішує, щоб сир розтопився і

соус був без грудочок. Наприкінці Андрій додає сіль і перець за смаком. Тоді зачерпнє ложкою трохи соусу, куштує його і задоволено усміхається.

— Цей вершково-сирний соус стане смачним доповненням до м'ясних та рибних страв, — каже кухар. — Особливого смаку йому надають сири — пармезан і дорблю. Пармезан називають королем сирів. Його роблять з коров'ячого молока, дозріває сир рік і довше. Аромат — солодкий і фруктовий, колір — жовтий. Пармезан може зберігатися в холодильнику кілька місяців, він добре заморожується.

Нарешті м'ясо обсмажилося. Кухар розрізва його на кілька частин, полив соусом, виклав броколі і

гриби. За мить я уже смакую страхою — ніжний соус не залишає мене байдужою. Тож я отримую справжнє задоволення.

За словами Андрія, місяць тому у кафе змінили меню — у ньому з'явилось багато нових страв. Наприклад, «Телячі медальйони пате» чи «Свинячий стейк із картоплею барбекю», який подають із соусом «Ткемалі». Або «Інволтіні з телятини з соусом із білих грибів».

— Із салатів пропонуємо легкий «жіночий» салат з кореня селери, яблука, моркви і свіжоморожених ягід, — каже він. — Заправляємо його винним оцтом. Окрім того, у нас можна замовити теплий салат з телятини. Готуємо його з ніжного телячого м'яса, баклажанів, помідора і листя салату. А ще вітамінний «Барбабутула» — з запеченою бурячкою, карамелізованого яблука, феті і свіжого огірка.

Також у кафе можна посмакувати різноманітними крем-супами і випічкою та десертами власного приготування.

ІРИНА ЧУБАТА

СКІЛЬКИ ЧОГО

ТРЕБА:
220 г курячої
грудинки, 60
г броколі, 50 г
печериць, 40 мл
вершків (30%),
по 5 г пармезану
і дорблю, сіль,
прянощі для гри-
лю, олія, гілочка
розмарину.

Підготувати необхідні продукти, зачистити куряче філе від плівок, зварити броколі

Натерти грудинку пряними травами і сіллю, залишили маринуватися на 4-5 хвилин

Викласти замариноване м'ясо на розжарену сковороду разом зі шматочками грибів

Обсмажити м'ясо на грилі до появи рум'яної скоринки, обсмажити печериці

Підсмажити броколі, додати гриби, вершки і подрібнені сири, варити, помішуючи

Нарізати готову грудинку шматками, полити соусом, викласти броколі і гриби

Сирник із маком, вишнями та кавовим кремом

Тісто: 0,5 кг борошна, 250 г маргарину, 50 г масла, 1 скл. цукру, 3 жовтки, 4 ст. л. сметани, 1/2 пачки порошку до печива. **Макова маса:** 2 скл. меленого маку, 1 скл. цукру, 50 г масла, 2 яйця. **Сирна маса:** 1 кг сиру, 4 яєць, 1 скл. цукру, 3 білки, 50 г масла, 1 лимон. **Крем:** 3 жовтки, 1 скл. цу-

ти у 50 г кип'ячені води) і сік лимона.

Замісити тісто, поділити на дві частини. Одну частину поставити у деко. На тісто викласти макову масу, зверху — сирну і пекти. Білки і жовтки для макової маси збивати окремо. Для сирної — збити білки. Другу частину тіста

розкачати, викласти вишні, посыпати посіченими горіхами і пекти.

Приготувати крем: заварити жовтки, цукор, молоко, борошно заварити на слабкому вогні, вистудити. Збити масло з кавою і соком лимона. Змішати все. Кремом перемасстити коржі.

Перекладанець із маком та горіхами

Тісто: 1 скл. сметани, 50 г дріжджів, 2 ст. л. цукру, 700 г борошна, 2 ст. л. цукру, 350 г маргарину, 8 жовтків. **Макова начинка:** 1 скл. меленого маку, 1 скл. цукру, 100 г масла, 2 ст. л. тертої булки, 4 білки. **Горіхова начинка:** 1 скл. мелених горіхів,

4 збиті білки, 2 ст. л. цукру. **Жовткова маса:** 1 жовток, 1 ст. л. цукру, 1 ст. л. молока.

Борошно розтерти з маргарином, додати жовтки, цукор, у кінці — сметану з дріжджами. Замісити тісто і поділити на чотири частини. 1-й корж викласти

у деко, змастити повидлом і накрити 2-м коржем. Змастити маковою начинкою, у кінці вимішати зі збитими білками. Накрити 3-м коржем. Змастити його горіховою начинкою, накрити 4-м коржем. Верх пляшка змастити жовтковою

масою. Залишити пляшок у дечці на 30 хв., пекти при 180°C близько години.

Рецепти від тернополян

МЕДОВИЙ СИРНИК
ВІД МЕДПРАЦІВНИКА
НАТАЛІЇ КУЛІЦЬКОЇ:

— Для цієї випічки потрібно мати 115 г цукатів, 50 г родзинок, терту цедру і сік лимона, 1 ч. л. ванільного цукру, 700 г сиру, 25 г вершкового масла, 150 мл сметани, 50 г цукру, 50 г меду, 50 г смаженого мигдалю, рідкий мед.

Змішати цукати, родзинки, ванільний цукор, лимонну цедру і сік, залишити на годину. Викласти подвійним шаром марлі пластиковий посуд об'ємом 1,5 л так, щоб краї марлі звисали. Сир, масло і сметану добре збити. Додати цукор, мед, мигдаль, розпарені родзинки і по-

Ваші відгуки про послуги у Тернополі
Тернопільчан залишили свої відгуки на сайті

9446

20.ua

**Одна з кращих
у Європі**

• На чемпіонаті Європи з важкої атлетики у Норвегії спортсменка зі Скалата Марія Хлян посіла четверте місце.

Наша землячка виступила у важкій категорії 69 кг. Марія Хлян у ривку підняла штангу вагою 98 кг та у поштовху підкорила вагу 122 кг. У підсумку з результатом 220 кг у сумі скалатська важкоатлетка лише двома кілограмами поступилась бронзовій призерці з Великої Британії.

**У Норвегії долала
марафон**

• Наша біатлоністка Анастасія Меркушина нещодавно змагалася у Норвегії на лижному марафоні Skarverennet 2016.

Тернополянка долала дистанцію у 37 кілометрів. У своїй віковій категорії Анастасія Меркушина з часом 1:53:46 год. показала п'ятій результат. А у загальному залику дівчини фінішувала на 21 позиції. До слова, переможницею лижного марафону стала олімпійська чемпіонка та чемпіонка світу з Норвегії Тереза Йохауг.

Встановив рекорд

• Вихованець Бучацької спортивної школи Іван Карюк став переможцем Всеукраїнських змагань із легкоатлетичних метань у Кіровограді.

Наш спортсмен у штовханні ядра серед юніорів показав результат 18,32 м, що дозволило йому стати чемпіоном. Водночас Іван Карюк встановив новий рекорд Тернополя. А також виконав норматив для участі у чемпіонаті світу, що пройде влітку у Польщі.

Ще одну нагороду здобув вихованець обласної спортивної школи «Колос» Олександр Шилівський. Хлопець з результатом 15, 88 м. одержав бронзову медаль.

**Наш футболіст
увійшов у історію**

• Молодий нападник ФК «Тернопіль» Андрій Різник увійшов до п'ятірки наймолодших голеадорів Першої ліги за історію проведення чемпіонату.

Нагадаємо, що футбольіст відзначився минулого тижня у воротах київської «Оболоні-Бровар». На момент голу йому виповнилося лише 16 років, один місяць і вісім днів. Водночас у поточному чемпіонаті Андрій є наймолодшим серед усіх гравців, які встигли відзначитися впродовж сезону.

**Змагались
всімдесяте**

• Чемпіонат Тернопілля з легкої атлетики серед команд спортивних шкіл та дорослих провели на міському стадіоні Тернополя уже всімдесяте. Перемогу у командному залику серед спортивних шкіл здобула обласна спортивна школа «Колос», що набрала 3670 очок. Серед дорослих легкоатлетів першість отримала місто Тернопіль.

До слова, цьогоріч відзначають 10 річницю створення Федерації легкої атлетики Тернопілля.

ТЕРНОПОЛЯН ЗАПРОШУЮТЬ НА СПОРТИВНИЙ БРИДЖ!

Готові вчити■

Головною перевагою бриджу є доступність. Тернополяни грали у бридж ще у 30-их роках минулого століття. Традиції цього виду спорту продовжують і сьогодні

**АНДРІЙ ТИХІЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYY@20MINUT.UA**

Спортивним бриджем по усьому світу захоплюються 200 мільйонів людей. У Тернополі незабаром уже вдруге відбудеться чемпіонат України з бриджу.

Спортивний бридж офіційно визнаний, як неолімпійський вид спорту. Гравці у бридж у ряді з іншими спортсменами отримують спортивні розряди та беруть участь у чемпіонатах Європи та світу і змаганнях місцевого рівня. Спортивний бридж входить до програми Всеукраїнських Інтелектуальних Ігор.

— У Західній Україні та у Тернополі зокрема бридж-клуби існували ще до 1939 року, — каже голова Тернопільської обласної федерації спортивного бриджу Денис Мілій. — В цілому ж по Україні бридж почав розвиватися приблизно у 60-х роках 20 століття. А з 1968 року постійно проводилися різноманітні міжміські турніри. До 1972 вже існували міські спортивні федерації у Харкові, Києві, Львові, Тернополі та було засновано обласну федерацію спортивного бриджу. Наши спортсмени є активними учасниками Всеукраїнських та багатьох Міжнародних турнірів. Минулоріч у Тернополі успішно пройшли відкритий парний та командний чемпіонат України. На початку квітня 2016-го року ми знову провели парний чемпіонат, а 8–9 травня у Тернополі відбудеться командний чемпіонат України.

BRIDGE TEUA

На початку квітня у Тернополі провели парний чемпіонат України зі спортивного бриджу

розвиток кількох видів спорту, у тому числі й бриджу.

За словами Дениса Мілого, у час заборони бриджистам доводилося проводити змагання на приватних квартирах. У 1977 та 1978-х роках на квартирі тернополянина Анзіна проводили перші чемпіонати України. А від 1982 року розігрується перехідний кубок Тернополя.

— На даний час спортивний бридж дуже популярний у всьому світі, — додає пан Денис. — В Україні є федерація спортивного бриджу, а також її осередки у багатьох містах країни. У Тернополі теж діє обласна федерація спортивного бриджу. Наши спортсмени є активними учасниками Всеукраїнських та багатьох Міжнародних турнірів. Минулоріч у Тернополі успішно пройшли відкритий парний та командний чемпіонат України. На початку квітня 2016-го року ми знову провели парний чемпіонат, а 8–9 травня у Тернополі відбудеться командний чемпіонат України.

Мабуть, найголовнішою перевагою спортивного бриджу є його доступність. Адже для гри потрібні лише 4 учасники та колода карт. Тернопільська обласна федерація спортивного бриджу забезпечує усіх гравців необхідним для гри обладнанням. Тож для новачків, які хочуть спробувати себе у бриджі, достатньо лише бажання та наявність вільного часу. До того ж, оволодіти азами цієї гри можна навіть за один вечір. У всьому світі бридж є улюбленою грою серед елітних бізнесменів, політиків та дипломатів. Відомими бриджистами були Маргарет Тетчер, Інгестон Черчілль, Рональд Рейган, Білл Кліnton, актор Омар Шариф, мілардери Біл Гейтс та Уоррен Баффет. — Тернопільська обласна федерація

проводить постійне навчання нових гравців у бридж на базі нашого бридж-клубу, — каже Денис Мілій. — Бридж сьогодні визнано одним з найінтелектуальніших видів спорту: за числом комбінацій він наближений до шахів, проте за складністю правил значно перевищує що гру. Бридж розвиває математичне та логічне мислення, вчить працювати у команді. У наших планах є також створення гуртків та секцій у навчальних закладах Тернополя. Вікових обмежень, щодо заняття бриджем не існує, тож займатись цим спортом можуть навіть школярі. Більше того, такі заняття позитивно вплинути на розвиток інтелектуальних здібностей дітей, розвинуту пам'ять, навчати швидко приймати важливі рішення.

ДОВІДКА

Охочі спробувати свої сили у спортивному бриджі можуть звернутися у Тернопільську

обласну федерацію спортивного бриджу за телефоном 42-20-26.

Теребовлянські волейболісти – чемпіони

**АНДРІЙ ТИХІЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYY@20MINUT.UA**

Впевнену перемогу у фіналі змагань «Дитячої ліги» України з волейболу здобули вихованці теребовлянської дитячо-юнацької спортивної школи.

Фінальний етап ліги серед 16-17-річних спортсменів вперше відбувався у Теребовлі з 23 до 27 квітня. Змагались за першість України всім команд. Господарям протистояли колективи із Запоріжжя, Новоград-Волинського, Краматорська, Харкова, Ужгорода, Києва та Прилук. Втім, відібрati золоті медалі у теребовлянців не вдалося нікому.

— Вісім кращих команд України на першому етапі розділили на дві групи, — пояснює другий тренер команди Теребовлі Назар Семотюк. — У своїй групі ми посіли перше місце, а команда «Локомо-

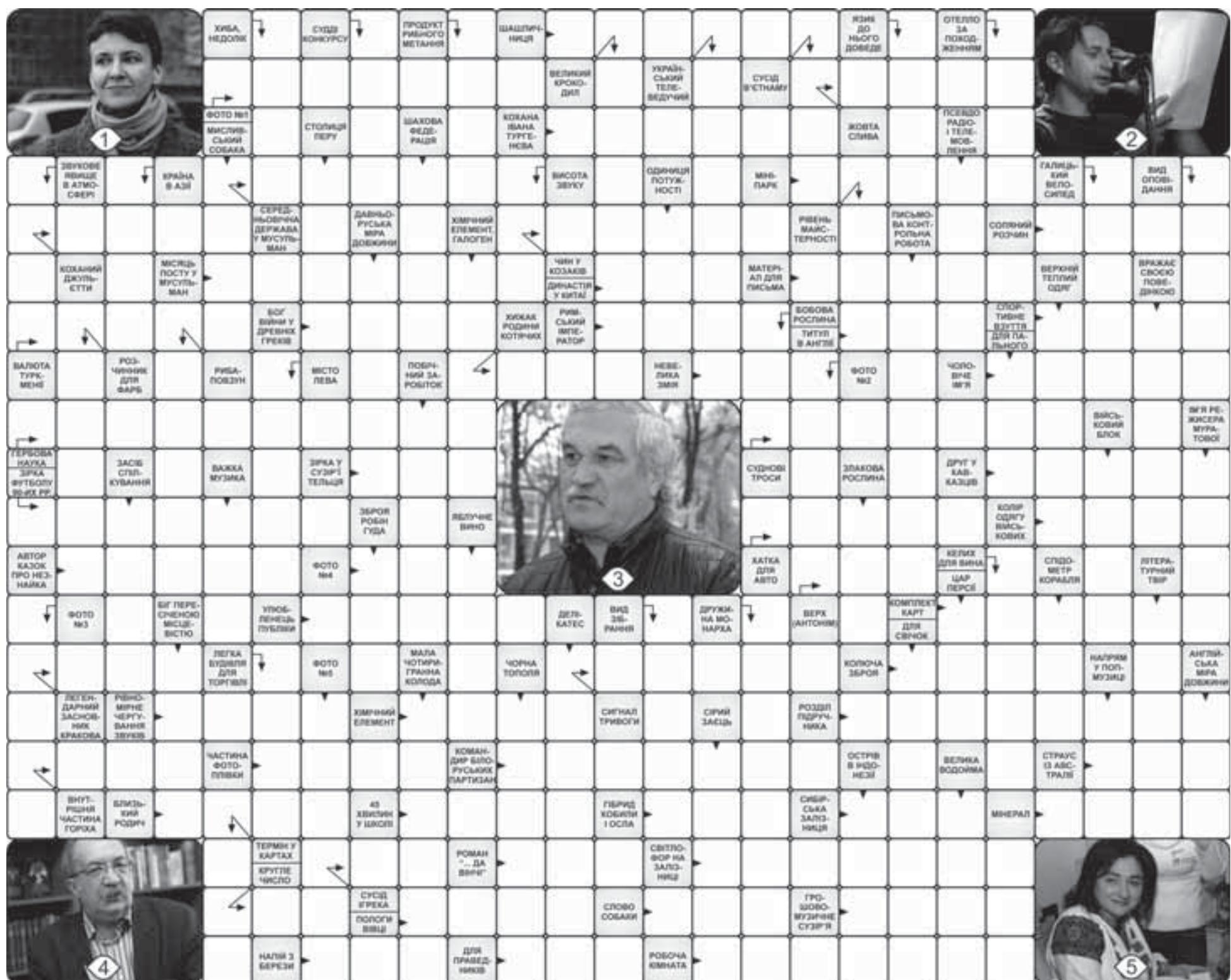
У фіналі «Дитячої ліги» команда з Теребовлі впевнено

розібралася із харківським «Локомотивом» 3:0 і стала чемпіоном

У фінальному матчі підопічні Михайла Туркули та Назара Семотюка зустрілися із харківським «Локомотивом». Обіграти суперників теребовлянцям вдалося впевнено – 3:0.

— Фінальний матч та й загалом волейбольний турнір став для Теребовлі справжнім святом, — додає Назар Семотюк. — Спортивний зал був забитий глядачами під зав'язку. Усі підтримували нас, переживали. Завдяки старанням міського голови Теребовлі Сергія Поперечного, вдалося організувати все на найвищому рівні. Команди зустрічав оркестр, відбулися церемонії відкриття та закриття турніру. А команди отримали хороши призи.

До слова, бронзовим призером «Дитячої ліги» у Теребовлі стала команда з Прилук (Чернігівська обл.), яка у матчі за третє місце обіграла однолітків із Запоріжжя.

***

Чоловік з дружиною дивляться фільм жахів. На екрані з'являється чудовисько.

— Ой, мамочко! — кричить дружина.

— Я теж впізнав свою тещу, — говорить чоловік.

***

Петрик взуває гумові чоботи. Мама йому говорить:

— Петрику, на вулиці сухо, бруду і калюж немає.

— А я знайду, — весело відповідає він.

***

— Куме, ходіть до клубу москалів бити.

— Ходімо! Але якщо вони нас?

— А нас за що?

***

— Лікарю, скажіть, я буду жити?

— Так, ви будете жити.

— Ура! Я буду жити в лікаря!

***

— Лікарю, у мене грип, що ви мені порадите?

— Станьте від мене якнайдалі...

***

Василько дорогою до школи зупинив машину:

— Дядьку, підвези до школи!

— Та мені, хлопчику, зовсім в іншу сторону.

— Тим краще!

***

Повертався чоловік з відрядження, а у нього вдома рота матросів. Картоплю чистять, на стіл накривають. Дружина святково одягнена виходить з кімнати.

— А ці тут звідки?

— В «Однокласниках» знайшла.

***

У тролейбусі літня жінка просить поступитися студентам місцем. Студент говорить:

— Що, бабуся, ніжки болять?

— Болять, болять.

— А коли молода була, місцем поступалася?

— Поступалася, поступалася.

— Ось тому і болять.

***

Розмова двох чоловіків за кухлем пива:

— Повертаюсь я з відрядження і відразу до шафи — порожньо, під ліжко — порожньо, в холодильник — порожньо...

— А дружина що говорить?

— Та немає у мене дружини. Квартиру обікрали...

Сваряться два алкаша на вулиці, один із них звертає-

ться до іншого:

— Всьок, не кричи на мене! Ми ж з тобою інтелігенти!

***

Оголошення: «Три жінки 90-60-90 шукають собі чоловіків такого ж віку».

***

— Моя теща була на виставці змій, — говорить чоловік своєму другові.

— Ну і що, сподобалося їй?

— Ще б пак, вона одержала гран-прі!

***

П'яний чоловік повертається пізно додому. Відчиняє двері, перед ним стоїть дружина, у руці сковорідка... Чоловік:

— Іди лягай спати, я не голодний...

***

Студент пише матері: “Мамо, пришли мені теплі шкарпетки, але загорни їх окремо, щоб не забруднилися жиром від сала і ковбаси”.

***

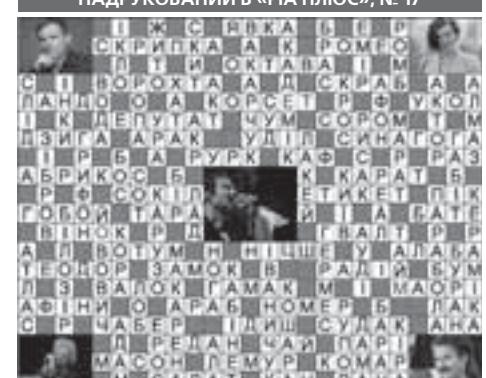
Йдуть частиною солдати, назустріч офіцер. Один каже:

— Давай приколюнемось...

— Ага. Над деканом уже приколюнулись.

***

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНІЙ В «RIA ПЛЮС», № 17

Підходить кіт до миски.

— Фу-у! Гречка!

Наступного дня.

— Фу-у-у!!! Вчорашня гречка!!

На третій день.

— Bay! Гречка!

***

ТИЖНЕВИК «RIA ПЛЮС»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року – ТОВ «Видавництво «RIA»; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламидацем.

Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальність за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.

Буквосполучення RIA, RIA, RIA (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16
(колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.

Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 16.

Телефони редакції:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

«RIA плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ

НА 3-СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «RIA»; код ЕДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серія KB №194-57Р від 12.08.2009 р.

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції ТОВ «Медіа Дім RIA»:

р/р 2606000416776

код ЄДРПОУ — 34377553

в ВАТ «Укрексімбанк»,

м. Тернопіль, МФО 302429,

свід. про реєстр. плат. ПДВ № 100065551.

Інд. податк. номер 343775502080.

Передплатний індекс 22196

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірник. Зам. № 161217

